

Vliv terorismu na cestovní ruch

Vojtěch Mikulík

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Vojtěch Mikulík**
Osobní číslo: **L17161**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Vliv terorizmu na cestovní ruch**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte literární rešerši ze zkoumané oblasti z domácích a zahraničních informačních zdrojů.
2. Popište vliv teroristických útoků v turisticky významných oblastech.
3. Analyzujte bezpečnostní situaci ve zvolené významné turistické destinaci.
4. Navrhněte způsob informování turistů při výběru turistické destinace v souvislosti s její bezpečností.

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. Logika terorismu. Praha: Academia, 2009. Historie. ISBN 978-80-200-1724-6.
  2. HESKOVÁ, Marie. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.
  3. EICHLER, Jan. Terorismus a války v době globalizace. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Marek Tomašík, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: 1. listopadu 2019
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2020

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta: Vojtěch Mikulík

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce „Vliv terorismu na cestovní ruch“ se věnuje terorismu a cestovnímu ruchu obecně, vlivu dopadu teroristických útoků na odvětví cestovního ruchu. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Cílem práce je popsat, jaký vliv má na výběr dovolené bezpečnost a za jak velkou hrozbu cestovatelé fenomén terorismu považují. To bylo zjišťováno pomocí rozhovoru s bývalým zaměstnancem cestovní agentury a dotazníkovým šetřením, kterého se zúčastnilo 100 osob. Po dotazníkovém šetření se práce věnuje doporučením pro informování turistů ohledně nebezpečí spojených s cestováním. Součástí práce je i SWOT analýza bezpečnosti významné turistické destinace.

Klíčová slova: terorismus, strach, útok, turismus, cestovní ruch

ABSTRACT

The bachelor thesis titled „Impact of terrorism on tourism“ is focused on terrorism in general and on impact of terrorism on tourism. This thesis is divided into two parts – theoretical and practical. The main goal is to find out whether terrorism or any hazardous effect, has any significant impact on tourism in selected locations. The methods used for research were interview with former employee of travel agency and questionnaire survey, which contained 100 respondents. After that thesis contains ideas and improvements for informing tourist about safety travelling. The safety SWOT analysis of chosen important touristic destination is the last part of the bachelor thesis.

Keywords: terrorism, fear, attack, tourism, travelling industry

Rád bych poděkoval vedoucímu práce Mgr. Marku Tomašíkovi za jeho pomoc při výběru tématu a realizace práce samotné. Stejně tak děkuji Ing. Jiřímu Dokulilovi, který mi při vypracovávání práce poskytl mnoho užitečných rad.

Chtěl bych poděkovat mému kamarádu Renému Krystýnkovi, který byl ochotný zúčastnit se rozhovoru použitém v práci. Stejně tak děkuji všem lidem, kteří anonymně vyplnili můj dotazník potřebný ke zpracování práce.

Rovněž chci poděkovat celé své rodině a přátelům za podporu při psaní a studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 CESTOVNÍ RUCH	10
1.1 VÝVOJ A HISTORIE CESTOVÁNÍ A CESTOVNÍHO RUCHU DO 20. STOLETÍ	10
1.2 VYMEZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU	11
1.3 CESTOVNÍ RUCH V ČESKÉ REPUBLICE	13
2 TERORISMUS	16
2.1 DEFINICE, VÝVOJ A PROJEVY TERORISMU	16
2.2 PŘÍKLADY TERORISTICKÝCH ORGANIZACÍ VE SVĚTĚ	20
2.2.1 Islámský stát	20
2.2.2 ETA	21
2.2.3 Al-Kaidá	21
2.2.4 Boko Haram	22
2.2.5 Světlá stezka	22
2.3 TERORISTICKÉ ÚTOKY V TURISTICKY VÝZNAMNÝCH OBLASTECH	23
2.3.1 „Mnichovský masakr“ - 1972	23
2.3.2 Teroristické útoky v USA – 2001	24
2.3.3 Teroristické útoky v Londýně – 2005	25
2.3.4 Teroristické útoky v Paříži – 2015	25
2.3.5 Útoky kamionem v Nice a Berlíně – 2016	25
2.3.6 Teroristický útok v Hurghádě – 2017	26
2.4 TERORISMUS A JEHO PROJEVY V ČESKOSLOVENSKU A ČESKÉ REPUBLICE	26
2.4.1 Trestné činy se znaky terorismu v Československu a České republice	27
2.4.1.1 Bombový útok na Staroměstském náměstí v Praze – rok 1990	27
2.4.1.2 Střelba v restauraci družba v Uherském Brodě – rok 2015	28
2.4.1.3 Teroristické útoky na Mladoboleslavsku – rok 2017	29
2.4.1.4 Střelba v Ostravské nemocnici – rok 2019	29
3 CÍL A METODY POUŽITÉ V BAKALÁŘSKÉ PRÁCI	30
3.1 ROZHOVOR	30
3.2 DOTAZNÍK	31
3.3 SWOT ANALÝZA	31
4 SHRNUÍ TEORETICKÉ ČÁSTI PRÁCE	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 ROZHOVOR S BÝVALÝM ZAMĚSTNANCEM FIRMY INVIA	34

5.1	INVIA.....	34
5.2	HYPOTÉZY PRO ROZHOVOR.....	34
5.3	VÝBĚR OTÁZEK PRO ROZHOVOR.....	35
5.4	ROZHOVOR	35
5.5	PŘEZKOUMÁNÍ STANOVENÝCH HYPOTÉZ	38
6	DOTAZNÍK.....	40
6.1	HYPOTÉZY K DOTAZNÍKOVÉMU ŠETŘENÍ.....	40
6.2	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	40
6.3	VÝSLEDEK DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A JEHO VYHODNOCENÍ	41
6.4	PŘEZKOUMÁNÍ STANOVENÝCH HYPOTÉZ	51
7	NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO INFORMOVÁNÍ ČESKÝCH TURISTŮ O BEZPEČNOSTI	53
7.1	KRÁTKÉ SPOTY	53
7.2	INTERNET A SOCIÁLNÍ SÍŤ.....	54
7.2.1	Webová stránka	54
7.2.2	YouTube	55
7.3	MOBILNÍ APLIKACE	55
7.4	BESEDY A PŘEDNÁŠKY S ODBORNÍKY.....	56
8	ANALÝZA BEZPEČNOSTNÍ SITUACE VE VYBRANÉ TURISTICKÉ DESTINACI – AQUAPARK AQUALANDU MORAVIA	57
8.1	AQUALAND MORAVIA.....	57
8.1.1	Návštěvnost	58
8.1.2	Návštěvní řád Aquaparku	59
8.2	ANALÝZA RIZIK SWOT – AQUAPARK AQUALAND MORAVIA	61
8.2.1	Hodnocení rizik	63
8.2.2	Zhodnocení analýzy.....	64
8.2.3	Doporučení pro zlepšení bezpečnosti aquaparku	66
	ZÁVĚR.....	67
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	72
	SEZNAM OBRÁZKŮ	73

ÚVOD

Při výběru tématu bakalářské práce jsem se snažil využít své předchozí znalosti, zkušenosti a také záliby. V minulosti se mi povedlo navštívit mnoho evropských zemí, maturoval jsem ze zeměpisu a oblast cestovního ruchu mi vždy přišla zajímavá. Navíc je obor cestovního ruchu významnou součástí většiny národních ekonomik. I pro Českou republiku je z hlediska rozvoje, HDP a zaměstnanosti, cestovní ruch významnou položkou. Terorismus je pak velmi významným a známým fenoménem současnosti, byť v negativním slova smyslu. Proto mi přišlo jako skvělá myšlenka zpracovat práci, která obsahuje propojení obou témat.

Cílem bylo zjistit, jak v minulosti a současnosti terorismus ovlivnil turistické destinace a za jak velkou hrozbu cestovatelé tento fenomén považují. Na to bylo pohlíženo i ve srovnání s ostatními oblastmi bezpečnosti a zároveň byla v práci snaha vytvořit podněty, jak o oblasti bezpečnosti informovat.

První část teoretické části je zaměřena na popsání vývoje a vymezení cestovního ruchu a terorismu. Na to navazují informace o teroristických skupinách a jejich útocích v turisticky významných oblastech. Tato pasáž je doplněna projevy terorismu na našem území. V závěru teoretické části jsem popsal metody, tedy rozhovor, dotazník a SWOT analýzu, které sloužily k vypracování cílů praktické části práce. Teoretickou část zakončuje shrnutí literární rešerše, které popisuje vliv terorismu na turistické destinace.

Praktická část se zprvu pomocí rozhovoru s bývalým zaměstnancem cestovní agentury a následným dotazníkem zaměřila na prověření informovanosti obyvatel o různých nebezpečích při cestování, mezi které jistě patří právě i terorismus. Na tuto pasáž navazuje část s návrhy na vylepšení informovanosti obyvatelstva o bezpečnosti při cestování, kde uvádím své vlastní návrhy, nebo se snažím uvést doporučení na zlepšení již existujících projektů. Praktickou část zakončuje SWOT analýza z hlediska bezpečnosti zákazníků vybrané turistické destinace Aqualand Moravia.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch je v současnosti jednou z nejvýznamnějších součástí ekonomiky mnoha států po celém světě. Některé původně chudé oblasti se díky přívalu turistů změnilly na prosperující turistické destinace s hotely, bazény a atrakcemi. Se zvyšující se globalizací je cestování čím dál populárnější a dostupnější i pro ekonomicky slabší obyvatelstvo.

1.1 Vývoj a historie cestování a cestovního ruchu do 20. století

Cestování se začalo rozvíjet společně se starověkými civilizacemi. Jeho původní účel však spočíval především ve zkoumání okolí životního prostoru dané civilizace. Svým způsobem právě tyto průzkumy vedly k rozvoji tehdejších států. Můžeme jmenovat například Féniciány, jejichž život byl založen především na námořním obchodování s komoditami, jako je například exotické koření. Ovšem už v tomto období nacházíme první zmínky o cestování za účelem rekreace. Ve starověkém Řecku můžeme jmenovat především Olympijské hry, a posléze v Římské říši byly oblíbené koupele nebo později zápasy gladiátorů ve slavném koloseu. Na tato místa se už tehdy za zábavou a odpočinkem sjížděli obyvatelé širokého okolí. K rozvoji cestovního ruchu v té době dopomohly i známe římské silnice, které značně ulehčovaly pohyb osob, vozů i zvířat. Navíc se v této době začaly utvářet první mapy světa, které napomáhaly opakovaným cestám do stejných míst.

Ve středověku pak došlo k rozvoji poznatků ze starověku a během 13. století započaly objevné výpravy, které pokračovaly až do novověku. Nejznámější z nich bude zřejmě ta z roku 1492, kdy loď Santa Maria, Pinta a Niña pod vedením Kryštofa Kolumba vyrazily na moře s cílem přijet do Indie neznámou cestou, přičemž objevili kontinent Ameriku. Podstatným pokrokem pak byl především kompas, který evropské civilizace převzaly z Číny, a vynález knihtisku, který umožnil snadné kopírování průvodců a později map.

Počátky moderního cestovního ruchu pak nacházíme v 17. a 18. století. V tu dobu se většina oblastí začínala uzavírat, šlechticové a panovníci díky lepší dělbě práce a větším výnosům lpěli na své půdě, vymezovali, oplocovali a chránili hranice, čímž zaručili jednodušší kontrolu nad pohybem obyvatelstva, což sice ovlivňovalo volnost pohybu, avšak současně přispělo k potřebě seznamovat se s jinými metodami hospodářství v zahraničních oblastech. Z této doby také pocházejí zmínky o placených průvodcích, kteří těmto výpravám za poznáním sloužili jako tlumočníci a zdroje informací o dané lokalitě.

Trend, kdy cestování bylo především obchodní, vojenskou nebo čistě pracovní záležitostí, pokračoval až do 19. století. Rozvoj společnosti, průmyslu a obzvláště dopravy však výrazně přispěl k zdokonalení cest a silnic. Parní a později benzínové motory zajistily pohon pro stroje a začaly se aplikovat do dopravních prostředků. Došlo pak především k postupnému vytvoření železniční sítě, díky které mohli obyvatelé značně rychleji a také za dostupnou cenu, jezdit do vzdálenějších oblastí. Stejně tak se zdokonalila lodní doprava, především díky vynálezu Josefa Ressela lodního šroubu, čímž se rovněž stala dostupnější pro širší klientelu. Dostupnější doprava zapříčinila, že hostince začaly častěji poskytovat i ubytování a přetvářely se v první hotely.

Za nejznámějšího průkopníka organizovaného cestovního ruchu a zakladatele jeho moderní podoby můžeme považovat Angličana Thomase Cooka. Ten 5. července 1841 pořádal výlet vlakem na trase Leicester – Loughborough pro 570 podporovatelů protialkoholického hnutí. Tento den je považován za vznik první cestovní kanceláře. Cook jako první vnesl do cestování metody, které jsou významné i dodnes – koncept hromadného cestování, smysl pro kvalitu, spolehlivost a odbornost atd.

Cook opravdu posunul organizaci cestování na dosud nepoznanou úroveň, na 1. mezinárodní průmyslovou výstavu v Londýně dokázal z Yorkshire vypravit 165 tisíc osob. O čtyři léta později pořádal první zahraniční zájezd, na výstavu v Paříži. Během několika let rozšířil činnost kanceláře na cestování po celém světě. Využíval prvky, bez kterých by se ani současné společnosti neobešly – vydávání voucherů, rooming listů (rezervace předem zaplaceného ubytování), vytváření časového plánu cesty a harmonogramů pobytu, zajištění služeb za klienta, snižování cen díky množství cestujících, a jiné. Prvních forem cestovního ruchu se pochopitelně zúčastňovali jen svobodní lidé.

Odvětví cestovního ruchu se dočkalo prudkého růstu na konci 19. a počátku 20. století. Vznikají první spolky, které se zaměřují na turistiku v horských oblastech. Čím dál populárnější je tzv. návrat k přírodě, což byl svým způsobem přirozený následek průmyslové revoluce, kdy se obyvatelstvo koncentrovalo ve městech, toužilo trávit volný čas v přírodě. [1]

1.2 Vymezení cestovního ruchu

Podle doc. Ing. Jarmily Indrové, CSc. a dalších autorů díla *Kvalita ve službách cestovního ruchu*, je cestovní ruch vymezen takto:

„Cestovní ruch je mezinárodně definován jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.“

Cestovní ruch je významný pro většinu světových regionů, váže se přímo na mnohá další odvětví, kterým tím napomáhá ve fungování. Dokáže pozvednout národní ekonomiku, zvednout zaměstnanost a celkově přispět rozvoji regionu, díky přísunu financí. Je také ale prostředkem uspokojování potřeb obyvatelstva v oblasti stravování, ubytování, rekreace apod. [2]

Existuje hned několik druhů cestovního ruchu, které úzce souvisí s některým s dalších odvětví služeb.

Druhy cestovního ruchu, příklady:

- a) Rekreační – cestování do různých lokalit za účelem aktivního nebo pasivního odpočinku
- b) Sportovní – cestování za účelem vykonávání sportovní aktivity, či sledování sportovních výkonů
- c) Náboženský (poutní) – Navštěvování významných církevních památek a oblastí
- d) Lázeňský – zdravotní a rekreační pobyty v lázních
- e) Kulturní – návštěvy divadel, historických památek, měst apod.

Existuje rovněž několik různých pohledů, podle kterých můžeme *formy cestovního ruchu* rozdělit.

Například z geografického hlediska může jít o:

- a) Domácí cestovní ruch – cestování obyvatelstva uvnitř státu
- b) Zahraniční cestovní ruch – pohyb a pobyt turistů v zahraničí. Lze ho dále větvit na aktivní (příjezdový cestovní ruch) a pasivní (výjezdový cestovní ruch).
- c) Mezinárodní cestovní ruch
- d) Vnitřní cestovní ruch
- e) Regionální cestovní ruch

Další formy cestovního ruchu mohou být rozděleny například:

- a) Podle počtu účastníků – Individuální, skupinový atd.
- b) Podle doby pobytu – Výletní, krátkodobý, dlouhodobý

- c) Podle převažujícího místa pobytu – městský, příměstský, venkovský, přímořský, horský a vysokohorský apod.
- d) Podle ročního období – sezonní, mimosezonní, celoroční [1]

Obecně platí, že podniky v oboru cestovního ruchu se musí snažit uspokojit tři základní potřeby, které společně mají zaručit spokojenost u zákazníků:

- a) **Základní potřeby** – vycházejí z lidských pudů a základních potřeb. Je tím myšleno, že provozovatel zařízení jako hotel, restaurace, ale třeba i letecké společnosti, musí zařídit, aby se všechny tyto základní potřeby, které zákazník mívá, podařilo uspokojit. V tomto případě nejde o marketingovou část podnikání, pouze o nutný základ, aby bylo vůbec možno uspět.
- b) **Požadavky** – na rozdíl od potřeb jsou požadavky, či chcete-li přání zákazníků, formována prostředím, ve kterém žijí. Turisté z různých částí světa vycházejí z jiných poměrů a očekávají od služeb něco trochu jiného. Proto musí být nabídka upravena tak, aby vyhovovala co nejširší škále lidí, případně je možné typizovat podnik takovým stylem, aby si získal lokální či zahraniční klientelu díky konkrétnímu zaměření.
- c) **Tužby** – souvisí úzce se závěrem minulého bodu. Klienti jsou ochotni si za komfort zaplatit. Proto musí být nabídka směřována tak, aby měla nějakou výhodu vůči konkurenci, nebo aby pokryla maximální možnou škálu požadavku v rámci jednotlivého odvětví. Usnadnit lidem pobyt, co nejvíce. Umožnit jim maximální možný prožitek tím, že jim ulehčíte cestu k zážitku, který od cesty k vám čekají. [3]

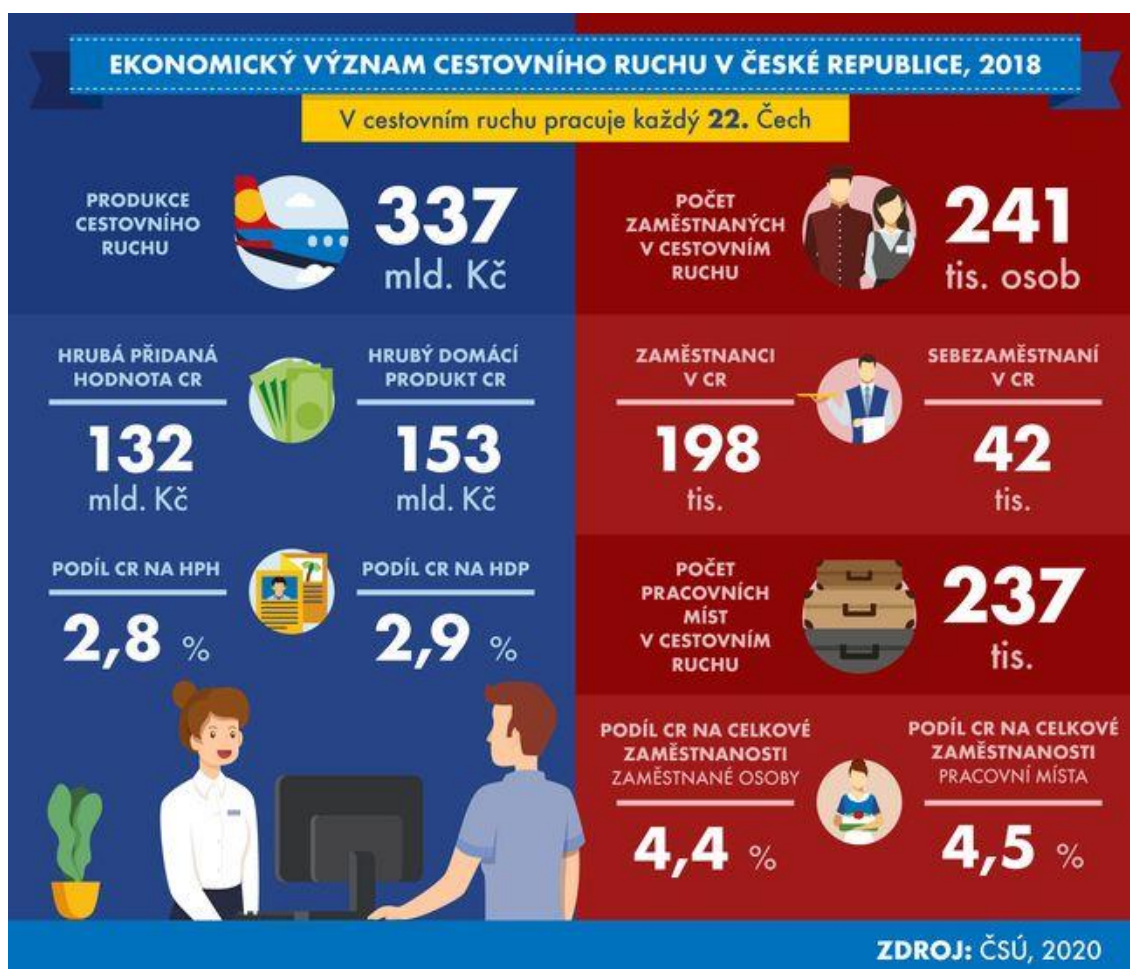
1.3 Cestovní ruch v České republice

Česká republika má pro cestovní ruch poměrně příznivé podmínky. Není sice přímořským státem, ovšem její atraktivita tkví především v historii země. Na celém území státu se nachází mnoho historických památek (hrady, zámky, mosty atd.) a zajímavých přírodních scenérií, které lákají turisty z celého světa, ale i z různých částí republiky samotné. V České republice se rovněž nachází několik památek na seznamu UNESCO.

Česká republika je také bezpečným místem pro dovolenou. S výjimkou drobné kriminality, nepředstavuje pro zahraniční turisty žádné velké riziko. Mezi nejpopulárnější města můžeme zařadit hlavní město Prahu a další města se zachovalým historickým centrem jako: Český Krumlov, Karlovy Vary, Olomouc atd. [1] [2]

Pro ekonomiku České republiky je cestovní ruch poměrně významnou položkou. V průběhu roku 2018 se podílel na hrubém domácím produktu sumou 153 miliard korun, což je 2,9 % z celkového HDP. Význam oboru cestovního ruchu je patrný i na počtu lidí, které zaměstnává. V tomto oboru u nás našlo uplatnění téměř čtvrt milionu lidí.

Celkově českou republiku navštívilo více než 36 milionů turistů ze zahraničí, především z Německa, Slovenska, Polska, USA a Ruska. Samotní Češi pak v rámci místního cestovního ruchu uskutečnili více než 85 milionů cest. Z toho přes 60 % z nich byly pouze jednodenní výlety. [4]

Obrázek 1 – Ekonomický význam cestovního ruchu v České republice, 2018

[zdroj: czso.cz]

Obrázek 2 – Počet návštěvníků podle druhu cestovního ruchu, 2018 [zdroj: czso.cz]

2 TERORISMUS

Do 90. let 20. století nebyl terorismus příliš vnímán jako seriózní hrozba, ale spíše jen jako riziko. Po prvních teroristických útocích, které způsobily obrovské škody jak na majetku, tak především na zdraví a životech tamních obyvatel, si veřejnost začala uvědomovat, že jde o závažný problém. Zcela zlomovým momentem v pohledu na problematiku terorismu, bylo datum 11. září 2001, tedy útok na světové obchodní centrum v centru města New York, Pentagon a nezdařilý pokus o útok, nejspíše na Bílý dům či Kapitol. Po této události se globálně začalo diskutovat o závažnosti a příčinách této naléhavé hrozby a o možnostech jejího řešení. Úkolem terorismu je totiž šířit strach a paniku ve společnosti. [5]

2.1 Definice, vývoj a projevy terorismu

Definicí terorismu existuje několik. Ve své práci jsem se rozhodl využít definici, kterou poskytl Audit národní bezpečnosti v roce 2016. Ten uvádí, že: „*Za terorismus lze označit takové jednání, které je politicky, nábožensky či jinak ideologicky motivováno a užívá násilí či jeho hrozby zejména s cílem vyvolat strach. Proti hrozbě terorismu není v současné době zcela imunní žádná země, ČR nevyjímaje.*“ [6]

Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. Pak obsahuje definice teroristické skupiny a teroristického útoku. Zákon č. 114/2020 Sb., kterým se s účinností od 1.6. 2020 mění, vlastní definice již neuvádí.

Teroristická skupina podle zákona č. 40/2009 Sb.:

„(I) *Teroristická skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob, které má trvalejší charakter, je v něm provedena dělba činností mezi jeho jednotlivé členy, jeho činnost se vyznačuje plánovitostí a koordinovaností a je zaměřené na páčání trestného činu vlastizrady spáchané formou teroristického útoku nebo teroru (§ 309), trestného činu teroristického útoku (§ 311) nebo trestného činu teroru (§ 312) (dále jen „teroristický trestný čin“).*“

Teroristický útok podle zákona č. 40/2009 Sb.:

„(I) *Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo*

mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné prostranství, majetek nebo veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, včetně počítačového systému, na jehož fungování takové zařízení, systém nebo plošina závisejí, s cílem vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

b) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

c) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu anebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) vydá cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, nebo

e) vložením dat do počítačového systému nebo na nosič informací anebo vymazáním nebo jiným zničením, poškozením, změněním nebo potlačením dat uložených v počítačovém systému nebo na nosiči informací, snížením jejich kvality nebo učiněním jich neupotřebitelnými provede útok proti počítačovému systému, jehož narušení by mělo závažný dopad na fungování státu, zdraví osob, bezpečnost, hospodářství nebo zajištění základních životních potřeb obyvatel, útok s dopadem na větší počet počítačových systémů s využitím počítačového programu vytvořeného nebo přizpůsobeného pro takový útok anebo útok, kterým způsobí značnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku. “[7] [8]

Bezpečnostní strategie ČR a terorismus

V rámci nejaktuálnějšího dokumentu bezpečnostní strategie České republiky z roku 2015, je mezi hrozbami terorismus uveden na základě analýz bezpečnostního prostředí, jako třetí bod. Hrozba terorismu je tak stále vnímána jako velké riziko. Dokument vyjadřuje obavu nejen z organizovaných skupin, ale i jedinců, kteří jsou ochotni v rámci své ideologii útočit na civilní obyvatelstvo, infrastrukturu či na politicky činné osoby. Bezpečnostní strategie také uvádí, že Česká republika se sama, ale i v rámci spolupráce s EU, NATO a dalšími mezinárodními organizacemi, bude usilovat o potírání všech podob terorismu. [9]

Vývoj terorismu:

Samotný pojem terorismus vychází ze slova „*terror*“, které bylo poprvé v tomto kontextu užito až při období Velké francouzské revoluce. Tehdy označovalo společný postup státních složek, které se dost krvavě a nevybíravě vypořádávaly s odpůrci režimu. Cílem onoho násilí však nebylo zlikvidovat všechny soky, ale navodit atmosféru strachu. Vzbudit v lidech obavy z jakékoliv protistátní činnosti. Právě způsob, kterým Robespierre a Jakobíni řídili život obyvatel na konci 18. století ve Francii, dal vznik tomu, co chápeme jako tzv. státní terorismus. I v blízké minulosti bychom našli v mnoha zemích praktiky, které mohou vést k označení daného státu jako podporovatele terorismu, či dokonce přímo přinesou zemi stigma „teroristického státu“. Obvykle k tomu dochází při vnitřních rozporech v zemi, kdy se vládnoucí strana zatýkáním, vězněním a popravami snaží udržet svou pozici. Častokrát jsou tyto události i etnicky či nábožensky motivované.

Podle uznávaného historika Rapoport, můžeme vývoj terorismu ve světě rozdělit na 4 hlavní vlny:

1. **Vlna počínající v Rusku (po roce 1880)** – anarchisté skupiny Narodnaja Volja vyvražďovali politicky činné osoby. Jejich činnost dospěla až k popravení cara Alexandra II. a jeho rodiny. Organizace své členy neměla problém označit za teroristy, podle ní byl terorismus „humánnějším“ stylem vedení revoluce. Ke svým akcím běžně používali chladné a střelné zbraně, v mnoha případech i výbušniny. Činnost této skupiny v Rusku dala příklad jiným podobně smýšlejícím skupinám po celé Evropě i jinde. (např. Černá ruka v Srbsku)
2. **„Protikoloniální“ vlna (v mezidobí 1917–1956)** – hlavním motivem terorismu bylo v tomto období především sebeurčení národů. Trend se rozšířil z Evropy do kolonií

v Africe a dalších částí světa. Nejobvyklejším způsobem útoku bývaly atentáty. Ty měly zapříčinit tvrdou reakci státních orgánů, což podněcovalo radikalizaci obyvatelstva. Po vzniku samostatných států, uvolnění poměrů nebo změně režimu většina teroristických skupin přestala být aktivní.

3. **Vlna „nové nacionalistické levice“ (1968–80. léta 20. století)** – v období třetí vlny se některým teroristickým skupinám začalo dařit působit výrazněji i mimo země svého původu a navázaly mnohdy spolupráci s dalšími organizacemi. Do třetí vlny se zapojily i některé organizace, které působili i ve vlně druhé a na jejich základech vznikaly nové skupiny (v Evropě např. ETA a IRA). V tomto období zaznamenal též velký nárůst terorismus v palestinské oblasti. Skupiny jako OLP (Organizace pro osvobození Palestiny), Saiqa, Černé září apod. způsobily hned několik známých útoků. Především ale dokázaly zapůsobit jako silný impuls pro mezinárodní terorismus. Jejich cílem totiž bylo získat podporovatele a své pěšáky všude po světě.
4. **Čtvrtá teroristická vlna (1979–současnost)** – Podle Rapoporty se počátek čtvrté vlny s koncem vlny třetí překrývá. Její začátek ale stanovil na rok 1979 díky náboženským změnám v Iránu. Došlo k silné radikalizaci, vzniku sekt, nových teroristických skupin, a především k podpoře myšlenky, že kdo nedodrží stejné náboženství stejným způsobem, je nepřítel a měl by být potrestán. V tomto období, a vlastně i v současnosti, se stal největší hrozbou islámský terorismus. Útočníci těchto skupin byli nejčastěji pachatelé činů, které šokovali svět, a mnohdy ovlivnili pohled na bezpečnost, ale i na terorismus celkově. Začal být vnímán jako globální riziko. [10]

Pokud jde o projevy, tak terorismus sice do jisté míry vykazuje znaky jiných konfliktů – války a guerilly. Ovšem v jeho případě se nejedná o přímý a otevřený konflikt několika stran, které ve válce jako celek organizují svůj vojenský postup, ani o guerillový odboj typický sabotážemi, ozbrojenými útoky, atentáty, většinou směřovanými proti okupačním mocnostem či totalitnímu režimu. Teroristé války nevyhlašují, útočí náhle, po skryté přípravě svých činů. Jejich cílem je obvykle důležitá infrastruktura, nehledí na civilní obyvatelstvo, na rozdíl od guerillových uskupení. Jejich cílem je vytvořit pomocí násilí strach, přilákat pozornost a destabilizovat stát. Tímto si chtějí vydobýt změnu vnější nebo vnitřní politiky státu, který se stal terčem útoků. Odpověď na jejich akce jim pak paradoxně může přinést užitek, ve formě diskreditace napadeného státu, jehož kroky mohou být globálně kritizovány. [11]

2.2 Příklady teroristických organizací ve světě

Z rešerše provedené k práci je zjevné, že terorismus je bohužel celosvětový problém, tím pádem téměř v každé jeho části najdeme, nebo bychom dříve našli, organizované skupiny, které lze označit za teroristické. Jejich činnost bývá často zaměřena na útoky a šíření strachu v zemi, ze které pocházejí. Výjimkou však nejsou ani útoky směřované na hodně vzdálené cíle, které mohou být například odplatou za minulou či současnou vojenskou intervenci. Pro tuto bakalářskou práci byly příklady voleny tak, aby bylo zahrnuto co nejvíce států, potažmo světadílů.

2.2.1 Islámský stát

Je momentálně zřejmě nejznámější teroristickou organizací na světě. Samostatný ISIS (Islámský stát v Iráku a Sýrii) vyhlásila organizace na území Sýrie a Iráku v roce 2014, nicméně jeho formování probíhalo již mnoho let před tím. Jeho vzniku dala základ chaotická politická situace v zemích arabského poloostrova, která vedla k jeho úspěšnému nastolení. Válka, nejednotnost národů, intervence zahraničních jednotek, to vše v zdecimovaných státech dokáže poskytnout prostor pro vzestup radikálních skupin.

Islámský stát postupuje při nastolování vlády jiným stylem, než bychom možná čekali. Utváří na území vlastní státní instituce, zřizuje policii, soudy, ale i školy či pečovatelská centra. Lidé ve válkou zničené oblasti mají buď možnost ISIS poslouchat a žít, nebo musejí odejít, aby nebyli novou vládou potrestáni. Islámský stát postupně získával na vlivu a moci v oblasti Arabského poloostrova. Své následovníky začal získávat po celém světě. Díky internetu a sociálním sítím se velmi rychle šířila videa, na kterých členové organizace např. popravují civilisty nebo odpůrce. Během své vlády se postupně hlásil k mnoha útokům na Arabském poloostrově či v Evropě. (např. teroristické útoky v Paříži v listopadu roku 2015). [12]

Postupně však díky Arabsko-kurdské koalici SDF, Americké armádě a podpoře jiných států NATO začalo být území Islámského státu postupně osvobozováno, a po dobytí zbývajících území v Syrském Baghúzu v březnu 2019 přestal existovat Islámský stát jako územní celek. Nicméně, že by Islámský stát přišel o své stoupence kompletně, to se rozhodně prohlásit nedá. [13]

2.2.2 ETA

ETA byla organizace, jejíž cílem bylo osamostatnění tzv. Baskického státu, který měl zahrnovat území na severu Španělska a jihu Francie. Celý název organizace zní *Euskadi Ta Askatasuna*, což v překladu znamená Baskicko a jeho svoboda. Organizace se začala formovat v 60. letech minulého století a za svou existenci má na kontě více než 800 lidských životů a tisícovky raněných. Původně šlo především o odboj vůči tehdejšímu diktátorovi Frankovi. Ten výrazně utlačoval baskické obyvatelstvo a jejich zvyky. Zakázal například, aby byla baskičtina úředním jazykem. Přestože po konci diktatury byly Baskům uznána mnohá práva a jejich území má z velké části nezávislost na zbytku země, teroristické útoky úplně neustaly. Zlomovým rokem byl rok 1997, v jehož červenci ETA zajala mladého radního z tamního města, kterého chtěla vyměnit za politické vězně. Vláda tento krok odmítla a mladík byl později nalezen mrtev. Po celém Španělsku, ale právě i v Baskicku, proběhlo mnoho protestů, které změnily pohled na organizaci i pro dříve radikální občany. Její vliv tak postupně klesal a započalo její odzbrojování. Existují sice důvodná podezření, že organizace mohla mít prsty v bombových útocích v Madridu roku 2004. To ale zbylí představitelé organizace ETA popřeli. [14]

2.2.3 Al-Kaidá

Teroristická organizace za jejíž vzestupem stál možná nejslavnější terorista historie, Usáma bin Muhammad bin Ládín. Skupina se začala formovat v 80. letech minulého století, a to díky boji proti sovětským okupantům. Původně měla skupina s USA dobré vztahy, kvůli pozdější invazi Iráku do Kuvajtu v roce 1990 se ale situace změnila. Saudská Arábie se obávala útoku ze strany početnější irácké armády a místo aby využila pomoc nabídnutou bin Ládinem a al-Kaidou, umožnila vstup Američanů na své území a povolila stavbu jejich základny. Tím, podle Usámy znesvětili půdu „zemí dvou mešit“ Mekky a Medíny. Začal kritizovat krále Saudské Arábie, což vedlo k jeho vyhoštění ze země. Po odchodu SSSR z Afghánistánu se jeho vliv v zemi začal rozšiřovat. Hlásal o trestání bezvěrců, očištění společnosti a brzy získal celou řadu stoupenců. Získal pro své účely celou řadu sebevraždách atentátníků, pomocí kterých šířil teror po celé oblasti Arabského poloostrova. Z počátku šlo také často o útoky na americké základny, vozidla a vojáky na daném území. Nejznámějším činem jsou jistě pak události z 11. září 2001, které mají své místo i v další kapitole práce. Odpověď ze strany Spojených států byla okamžitá. Vyslala své jednotky do Afghánistánu s cílem svrh-

nout vládu Talibánu, rozmetat organizaci al-Kaidá a dopadnout bin Ládina. Ten byl ale dopaden a zabit až o deset let později v květnu 2011 ve svém sídle. Již delší dobu před jeho smrtí ale vliv organizace celosvětově klesnul.

Cílem této skupiny je zřízení tzv. chalífátů na arabském poloostrově a zemích na blízkém východě. Organizační struktura al-Kaidy byla vymyšlena tak aby se jen těžko z vnějšku pronikalo do jejich způsobu fungování. Skupina byla rozdělena na jakési „buňky“ které přijímali rozkazy z vyšších míst, přitom ale neznaly jména ani tváře většiny členů organizace, právě jen těch ve své blízké skupině. [11] [15]

2.2.4 Boko Haram

Boko Haram je islamistické hnutí, které působí nejen na území Nigérie, ale svými akcemi ohrožuje i obyvatele a návštěvníky okolních států. Přestože Nigérie je země bohatá na nerostné suroviny, většina jejich obyvatel žije v chudobě. Na vině je především obrovská korupce na nejvyšších politických místech a to, že je země nábožensky nejednotná. Jižní část země je křesťanská a sever islámský. Právě nastolení islámského výkladu práva šaría v celé zemi a okolních oblastech je to, co chtějí členové této teroristické skupiny docílit.

Typickým útokem této organizace jsou únosy. Mnohokrát došlo k zajištění zahraničních návštěvníků. Obvyklejí ale skupina cílí na místní obyvatelstvo, častokrát mladé ženy a dívky. Útoky výbušninami, palnými nebo chladnými zbraněmi ale nejsou něco, čemu by se Boko Haram vyvarovala. Oběťmi nebývají jen křesťané, dokonce jde častěji o muslimy, ovšem ty umírněné, kteří si podle práva šaría zaslouží stejné potrestání. [16]

2.2.5 Světlá stezka

Světlá stezka je teroristická organizace v Jižní Americe. Konkrétně od 80. let minulého století působila na území Peru, kde se svými akcemi snažila svrhnout tamější režim. Členové organizace dlouhodobě věznily obyvatelstvo, nejvíce ženy, které pak měli rodit nové stoupenky Světlé stezky. Byť se organizace z velké části rozpadla po smrti vůdce Abimaela Guzmána, poměrně velká část jejich členů zůstala aktivních. Jednu tuto skupinu vězňů dokázala v roce 2015 vypátrat armáda. Na farmě v době zásahu bylo vězněno 39 lidí, někteří z nich tam byli drženi i desítky let. [17]

2.3 Teroristické útoky v turisticky významných oblastech

Jak ukazují články a zdroje, ze kterých jsem čerpal v dalších podkapitolách, turistické destinace mohou být častokrát teroristy ohroženy více, než vojenské či vládní objekty. Ty jsou obvykle dobře střežené a útoky na ně jsou tak komplikovanější. Vánoční trhy, luxusní hotely, sportovní akce nebo historické památky nejsou místa, kde byste běžně očekávali nějaké bezprostřední nebezpečí. Bohužel přesně takové prostory mohou být cílem plánu teroristických skupin, jelikož jsou obvykle plná civilistů a uhlídat je, bývá z organizačního hlediska složité. A jak už bylo řečeno, málokdo by tam nějakého teroristu čekal. Bohužel i v posledních letech došlo k několika tragédiím na místech, kam ročně zavítají masy zahraničních i tamních turistů.

2.3.1 „Mnichovský masakr“ - 1972

Tento teroristický útok byl uskutečněn v průběhu XX. Letních olympijských her, které do místa dějiště nalákaly obrovské množství diváků ze všech koutů světa. Započal přímo na půdě olympijské vesnice – tedy v prostorách, kde jsou ubytováni sportovci. Útok podnikla skupina osmi teroristů palestinské organizace Černé září. Skupina si Olympiádu vybrala záměrně. Jde o událost celosvětového významu s největším podílem sledovanosti v médiích. Tím pádem byl jejich skutek okamžitě medializován. 5. září pronikla skupina teroristů nepozorovaně do ubikace reprezentantů Izraele. Cílem bylo získat, co nejvíce sportovců jako rukojmí. Na místě rovnou, díky tomu že kladli odpor, zastřelili útočníci 2 olympioniky a dalších 9 sportovců různých odvětví si vzali jako rukojmí. Právě díky odporu některých Izraelců se většině sportovců a členům realizačního týmu podařilo uprchnout. Jako výkupné teroristé požadovali svůj bezpečný odlet do Egypta a propuštění více než 230 vězňů ze zajetí v Izraeli, mezi kterými byli i další, již odsouzení teroristé. Po vyjednávání byl zajištěn přesun teroristů s rukojmími na letiště ve Fürstenfeldbrucku, kam jim měli podle vyjednávačů Němci na druhý den ráno přistavit letadlo, které je mělo dostat do Egypta. Právě na letišti mělo dojít k překvapení útočníků. Na místo příletu byli umístěni snipeři a letadlo měla hlídat skupina policistů přestrojených za personál. Jejich postup, a informace které před akcí dostali, ale nevedly k úspěchu (např. jim bylo řečeno, že útočníků je jen 5). Většina policistů v obavách z neúspěchu akce opustila své pozice, a sniperům se díky špatné organizaci nepodařilo všechny útočníky zneškodnit. Celkově byl postup německých úřadů velmi kritizován, díky nedostatečnému zabezpečení vesnice, podivnému způsobu vyjednávání a nezvlád-

nutí operace na letišti. Dokonce odmítli pomoc Izraelské vlády. Po přestřelce, která po příletu teroristů s rukojmími vrtulníkem na letišti vypukla, teroristé popravili všech 9 rukojmích. Z 8 útočníků přežili 3, kteří byli zadrženi. Jen o necelé 2 měsíce později byli propuštěni, díky dalšímu vydírání teroristů při únosu letadla mířícího do Frankfurtu nad Mohanem. Možná tím nejvíce šokujícím faktem je, že průběh Olympijských her nebyl touto situací ovlivněn a závody a zápasy dále pokračovaly. Pro další sportovní akce byla ale tato Olympiáda odstrašujícím případem, co se týkalo podcenění bezpečnosti účastníků Olympiády. [18] [19]

2.3.2 Teroristické útoky v USA – 2001

Jde o zřejmě nejznámější teroristický útok v dějinách lidstva. 11. září roku 2001 z velké části ovlivnilo to, jak začal být terorismus vnímán. Místa, na která teroristé zaútočili, nebyla významná jen turisticky, což například New York samotný bezpochyby je. Šlo ale především o útoky a pokusy o útoky na významné instituce. Devatenáct členů teroristické organizace al-Káidá uneslo celkem čtyři letadla amerických leteckých společností. Dvě z nich útočníci nasměřovali do tzv. „dvojčat“ tedy budov Světového obchodního centra. Kromě zjevného ekonomického významu organizace, byly tyto budovy i jakousi dominantou New Yorku. Ikonickou stavbou, kterou díky filmům, seriálům či jiným záběrům z metropole na východě USA, znal téměř každý. Ne nadarmo se říká, že si většina lidí pamatuje, co dělali při tomto teroristickém útoku.

Druhým terčem se stal Pentagon, budova ministerstva obrany. Čtvrté letadlo na místo určení – Washington D.C., nedorazilo. Zapříčinil to souboj samotných pasažérů s únosci na palubě a letoun se tak zřítil v Pensylvánii, aniž by dospěl k cíli, kterým měl pravděpodobně být Bílý dům či Kapitol. Při útocích přímo zahynulo téměř 3000 lidí, včetně všech teroristů. Úmrtí v souvislosti s útoky bylo však daleko více, mnoho obětí zemřelo na následky tragédie až v nemocnicích. Oběti pocházely z 90 různých zemí. [20]

Po této události se dá hovořit o hlavních dvou proudech řešení otázky terorismu. Konceptní pojetí, kterým se řídí především USA, počítá s tvrdým bojem proti terorismu. S teroristy se nevyjednává, ale bojuje. Jakékoliv ústupky jsou odmítány. Naopak tzv. „evropské“ pojetí potírání terorismu připouští ústupky či vyjednávání. Snahou je dodržovat i za těchto okolností lidská práva. [5]

2.3.3 Teroristické útoky v Londýně – 2005

Hlavní město Království velké Británie a Severního Irska Londýn bylo zasaženo největším teroristickým útokem ve své historii 7. července 2005. Útok na městskou hromadnou dopravu měla podle svých prohlášení mít na svědomí al-Kaidá a Brigáda Abú Hafize Masrího. Je ale pravděpodobné, že skupina čtyř útočníků narozených v Británii pracovala tzv. na svou pěst. I když minimálně u dvou z nich se prokázalo napojení na teroristické skupiny.

V ranní špičce se tři teroristé, muslimové pakistánského původu, rozmístili v metru na několika stanicích. Čtvrtý útočník, Brit s jamajskými kořeny, nechal bombu vybuchnout na Tavistock Square v typickém londýnském dvoupatrovém autobuse. Kromě všech atentátníků zemřelo 52 lidí a dalším více než 700 lidem způsobily výbuchy těžší nebo lehčí zranění. [21]

2.3.4 Teroristické útoky v Paříži – 2015

Útok, ke kterému se hlásí organizace Islámský stát, proběhl v noci z 13. na 14. listopad 2015. Francouzská metropole byla cílem především kvůli velké muslimské menšině. Den opět nebyl vybrán zcela náhodně. V podvečer 13. listopadu probíhalo hned několik atraktivních událostí, které přilákaly davy lidí. Šlo o páteční večer kdy, kromě běžného ruchu velkoměsta, se na Národním stadionu hrál přátelský fotbalový zápas Německa s domácí Francií, který přilákal masy fanoušků z obou zemí. Nedaleko probíhal i vyprodaný koncert skupiny Eagles of Death Metal. Ve městě se tak objevily 3 skupiny ozbrojených teroristů, včetně sebevražedných atentátníků. Právě místo s největší masou lidí, fotbalový stadion, byl teroru ušetřen nejvíce. Ochranka odhalila všechny 3 sebevražedné atentátníky a ti tak nálože odpálily před budovou stadionu. Výbuchům podleli 4 lidé. Zmiňovaný metalový koncert se pak po infiltraci útočníku do klubu změnil v masakr. Při střelbě a následném výbuchu dvou náloží zemřelo v sále 89 lidí. Ostatní oběti měli na svědomí střelci a atentátníci přímo v ulicích města. Celkově si tato noc vyžádala 129 lidských životů. Více než 350 osob bylo raněno. [22]

2.3.5 Útoky kamionem v Nice a Berlíně – 2016

Masakr v hlavním městě sousedního Německa se odehrál 19. 12. 2016, tedy jen pět dní před jedním z největších křesťanských svátků – Vánocemi. Pákistánský útočník Anis Amri k útoku využil ukradený kamion polské přepravní společnosti, kterým najel do návštěvníků oblíbených vánočních trhů na náměstí Breitscheidplatz. Útok nepřežilo 12 lidí, mezi nimi i jedna občanka České republiky. K činu se přihlásil Islámský stát. [23] [24]

Útok odpovídal způsobu, který teroristé využili o několik měsíců dříve ve Francouzském Nice. Jen o necelého půl roku dříve došlo při oslavách státního svátku pádu Bastily dne 14. 7. k podobné tragédii. Navíc k útoku došlo v období turistické sezóny, což znamenalo, že přístavní město Nice bylo plné nejen místních, ale i zahraničních turistů. Půl hodiny před jedenáctou večer vjel útočník bílým kamionem na promenádu des Anglais, která byla v tu dobu plná lidí, kteří sledovali ohňostroj. Během jízdy mezi lidmi se útočníkovi Lahouaiejovi Bouhelovi podařilo urazit téměř 2 kilometry. Celkově si následky jeho řádění vyžádalo 86 lidských životů. Více než 300 lidí bylo zraněno. Samotný terorista byl zastřelen policií. K útoku se opět přihlásila organizace ISIS. [25]

2.3.6 Teroristický útok v Hurghádě – 2017

Tento případ možná nedosahuje tak velkých rozměrů, avšak byl v Česku hodně medializován. Egyptská Hurgháda, ale i jiná místa v tomto Africkém státě jsou velmi populárním cílem mnoha českých turistů, navíc byla při útoku přímo zraněna Češka, která později na následky útoku zemřela v nemocnici. V pátek 14. července útočník Abdar Rahmán Šaban napojený na islámský stát, nejprve zabil nožem 2 ženy a další 2 zranil v hotelu Zahabia. Následně přeplaval na nedalekou pláž, kde útočil znova. V areálu hotelu Sunny Days El Palacio stačil pobodat dvě ženy, jedna z nich byla právě zmiňovaná česká turistka. Útočník byl posléze zadržen personálem hotelu a předán tamější policii. [26] [27]

2.4 Terorismus a jeho projevy v Československu a České republice

Ministerstvo vnitra České republiky uvádí, že v období před rokem 1989 sehrálo samo Československo neblahou úlohu v některých akcích, které by se jako teroristické daly označit. Mimo to, že sama vláda podporovala školení a přechovávání našich i zahraničních teroristů – Fakultou státní bezpečnosti prošlo řada frekventantů z Itálie, Sýrie či Palestiny, napomohla tato její politika přímo i některým útokům. V roce 1957 rozvědky ČSR nastražila ve Francii bombu, která měla vybuchnout na půdě budovy Evropského společenství uhlí a oceli. Nedopatřením však explodovala dříve, čímž zabila manželku prefekta města Štrasburk. Plán vyvolat pocit, že akce plánují němečtí neonacisté, tak úplně nevyšel. Další podobnou akcí byl pak útok proti stanici Svobodná Evropa v Mnichově.

Situace se změnila po Sametové revoluci, kdy se kompletně změnila zahraniční politika země a později došlo k rozdělení na dvě samostatné republiky – Českou a Slovenskou. Oba státy se snažily zapojovat do mezinárodních, především „západních“, organizací. ČR v roce

1999 vstoupilo do NATO. Tím skončili některé bývalé přátelské svazky a česká armáda se několikrát zapojila do vojenských akcí proti původně spřáteleným a vládou podporovaným skupinám. Mnoho teroristů však v minulosti prošlo českými školami, nebo pobývali na našem území. Právě to společně se snahou ČR o zapojení do mezinárodní politiky (vstup do NATO, později do EU apod.) zvyšuje riziko teroristických útoků na našem území.

Je tak poměrně překvapivé, že Česku se terorismus zatím poměrně vyhýbá. V historii Československa ani samostatné České republiky neregistrujeme žádný útok, který by byl srovnatelný s obvyklými škodami na zdraví, životech a majetku, při úspěšných bombových či jiných útocích. Uskutečnilo se zde ale několik závažných činů, které měly znaky teroristických útoků. [28]

2.4.1 Trestné činy se znaky terorismu v Československu a České republice

Z rešerše předchozích a dalších článků a zdrojů je jasné, že takových překročení zákona se v Česku a bývalém Československu objevilo hned několik. Šlo o různé bombové útoky, nebo jen o opakované výhrůžky občanů. Bohužel došlo i k situacím, které se v počtu obětí či svým provedením, výrazně blíží běžným teroristickým útokům, přestože jejich motiv byl jiný. Z plejády těchto trestných činů bylo do práce vybráno několik, které měly dle mého nejbližší k opravdovému teroristickému útoku, byly nejzávažnější, nebo do velké míry vystihují více znaků, kterými se teroristické útoky vyznačují.

2.4.1.1 *Bombový útok na Staroměstském náměstí v Praze – rok 1990*

Tento incident je dodnes trochu záhadou. Pachatel nebyl nikdy dopaden a k činu se nepřihlásila ani žádná teroristická skupina či jedinec. Každopádně dne 2. června 1990 vybuchla na Staroměstském náměstí tyčová bomba. Ta byla umístěna v tašce na podstavci pomníku Mistra Jana Husa. Bomba zranila 18 lidí. Z toho 17 mělo jen lehká zranění, která byla většinou ošetřena na místě. Západoněmecká turistka, která byla epicentru výbuchu nejbližší, ovšem dopadla hůře, bomba jí způsobila zranění obličeje a následkem toho přišla o oko. [29]

Obrázek 3 – Rudé právo [zdroj: irozhlas.cz]

2.4.1.2 Střelba v restauraci družba v Uherském Brodě – rok 2015

Zřejmě nejhrůzostrašnější událostí moderní historie tohoto města byla několikanásobná vražda a sebevražda ze dne 24. 5. 2015. Toho data se do místní restaurace Družba okolo půl 1 dostavil místní obyvatel Zdeněk Kovář. Ten po příchodu do provozovny vytasil zbraň a začal střílet. Postupně usmrtil 8 osob, které se v tu dobu v objektu nacházely. Útočník se po činu sám zastřelil. Celou situaci dopodrobna popsal jeden z hostů restaurace Petr Gabriel, který se s útočníkem minul ve dveřích při cestě na toaletu. Když zaslechl výstřely, zůstal ukryt v kabině, odkud ho vysvobodila po dvou hodinách strachu až policejní jednotka. Byl to právě on, kdo policii přivolal a zalarmoval tím i další složky. Celkově prý padlo celých 25 výstřelů, jelikož byl útočník vybaven rovnou dvěma zbraněmi. Právě v moment, kdy si své nástroje smrti měnil, dokázala část personálu a hostů utéct druhým vchodem. Pravý motiv činu nebyl nikdy objasněn, nicméně útočník před činem, nebo těsně po něm, volal do štábu televize PRIMA, kde do telefonu uvedl, že je šikanován spoluobčany a je mu křivdění, a tudíž se rozhodl s problémem vypořádat po svém. Uvedl také, aby televizní stanice vyslala svůj štáb na místo, kde k tragédii dojde. Redaktorovi se ale nepodařilo muže udržet dostatečně dlouho na lince, aby stačil získat adresu místa činu a zkontaktovat policii. [30] [31] [32]

2.4.1.3 Teroristické útoky na Mladoboleslavsku – rok 2017

Rovnou dvou stejných útoků se dopustil v průběhu léta 2017 důchodce Jaromír Balda. Ten nejprve na začátku června na trase Mladá Boleslav – Bakov nad Jizerou, a pak koncem srpna na trase Bezděz – Bělá pod Bezdězem, porazil stromy tak, aby spadly na železniční koleje. Udělal to plánovaně v nepřehledném úseku, takže v obou případech do kmenů narazila souprava, která tudy jako první projížděla. Je obrovské štěstí, že ani v jednom případě nedošlo k žádným zraněním. Sympatizant SPD Balda navíc okolo místa činu rozmísťoval lístky s nápisy „Aláhu akbar!“ (arabsky „Bůh je velký“). Rozesílal i letáky, které byly napsány velmi chatrnou češtinou s hesly, která vyhrožovala lidem zabitím či bombovým útokem. Těmito činy chtěl vyvolat strach z migrační vlny a islamistů. Seniorovi původně hrozilo až 15 let odnětí svobody, bylo ale prokázáno, že trpěl psychickými obtížemi, mimo jiné neustálými sny o migrantech, atak mu nakonec nejvyšší soud 18. 12. 2019 potvrdil trest 4 let, díky jeho snížené přičetnosti. [33]

2.4.1.4 Střelba v Ostravské nemocnici – rok 2019

Poslední situace, která bezesporu vyzařuje vlastnosti teroristického činu, nastala koncem roku 2019 ve fakultní nemocnici v Ostravě. Dne 10. prosince 2019 přišel do čekárny traumatologie ve zmiňované nemocnici Ctirad Vitásek, který během pár vteřin vytasil zbraň a začal hlava nehlava pálit po lidech v místnosti. Celkově zasáhl devět lidí, sedm z toho buď bezprostředně poté, či na následky zranění zemřelo. Střelec sám pak budovu opustil a odjel. Jen o několik minut a kilometrů dál spáchal ve svém vozidle sebevraždu. Motiv jeho útoku se prozatím nepodařilo odhalit. Situace však vzbudila ve společnosti velkou debatu o zabezpečení podobných prostor, jako jsou právě útroby nemocnic. [34] [35]

3 CÍL A METODY POUŽITÉ V BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Hlavním záměrem této bakalářské práce bylo vytvoření, co nejširšího pohledu na téma, podle kterého se celá práce jmenuje. A to na základě provedené literární rešerše, ze které následně vychází mé analýzy v praktické části. Cílem teoretické části práce bylo popsat vývoj a současnou podobu cestovního ruchu a terorismu a provázanost těchto dvou fenoménů. Stejně tak bylo v práci uvedeno, jakým způsobem ovlivnily teroristické útoky některé významné turistické destinace.

Cílem praktické části bylo zjistit, jak moc lidé vnímají terorismus jako riziko v rámci místního a zahraničního cestovního ruchu. V praktické části vycházím z literární rešerše provedené při vytváření části teoretické. Jako metody výzkumu jsem v práci zvolil rozhovor s bývalým pracovníkem cestovní agentury a analýzou jeho odpovědí podle hypotéz. Dále pak bylo využito dotazníkové šetření, ohledně cestování a výběru dovolené. I k němu bylo utvořeno několik hypotéz. Tyto pasáže mají své vyústění v další pasáži praktické části. Ta obsahuje doporučení na vytvoření nových, či vylepšení stávajících způsobů informování turistů o bezpečnosti při cestování. V poslední části práce jsem se zaměřil na analýzu rizik bezpečnosti vybrané turistické destinace, konkrétně Aqualandu Moravia pomocí analýzy SWOT.

3.1 Rozhovor

Účelem rozhovoru, nebo chcete-li pohovoru, je vstoupit do pohledu dotazovaného a získat jeho pohled a názory na problematiku. Tímto způsobem se snažíme získat informace, které nejsme schopni obdržet pomocí pozorování. Nejčastější formou provedení rozhovoru je přímé setkání s respondentem.

Rozhovor může být:

1. Strukturovaný – formulace a pořadí otázek jsou předem utvořeny, je použita ústní nebo písemná forma. Tato forma rozhovoru byla využita v rámci praktické části.
2. Polostrukturovaný – žádné předdefinované znění otázek, jsou použity pružně. Rozhovor se ubírá podle seznamu problémů, které je potřeba prozkoumat.
3. Nestrukturovaný – otevřené, flexibilní a průzkumné otázky, spíše působí jako konverzace. Používá se především, když výzkumník nemá dostatečné znalosti o problematice. [36]

3.2 Dotazník

Je nástrojem pro sběr dat nebo informací od větší skupiny respondentů. Může být šířen různě přes internet nebo v papírové podobě. Jeho podoba je strukturovaná, využívá se uzavřených i otevřených otázek. Dotazník může být zodpovězen anonymně, ale odpovědi mohou být i přímo uvedeny u konkrétních dotázaných osob. Obdržené odpovědi se následně vyhodnocují, dále analyzují a porovnávají. [37]

3.3 SWOT analýza

SWOT analýza slouží k vyhodnocování silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb firm, společností nebo jednotlivých osob. Zkratka vychází ze 4 počátečních písmen anglického pojmenování předchozích pojmů – strenghts (silné stránky), weaknesses (slabé stránky), opportunities (příležitosti) and threats (hrozby). Silné a slabé stránky hodnotí vnitřní fungování organizace. Silné stránky značí klady, které objekt analýzy odlišují od konkurence. Naopak slabé stránky ukazují, co sráží výkonnost organizace. Příležitosti a hrozby jsou faktory, které působí na předmět analýzy z vnějšího prostředí. Příležitost má pozitivní vliv na budoucí rozvoj, naopak hrozba negativní. Cílem každé firmy, jednotlivce, či organizace by mělo být navyšovat silné stránky a příležitost, a současně minimalizovat slabé stránky a hrozby.

Analýza SWOT napomáhá určení strategie budoucího fungování celé organizace nebo její oblasti. Pokud z ní vyplývá, že má více silných stránek a příležitosti, jde o ofenzivní styl strategie. Může využít stávající silné stránky a díky příležitostem ještě zvýšit dobrý stávající stav. Defenzivní strategii by měla organizace nebo jednotlivec volit v případě převažujících silných stránek a hrozeb, které by se měla snažit eliminovat. Problémem může být situace, kdy se u organizace jeví více slabých stránek, ale k nim má ještě dostatek příležitostí. V ten moment je nejlepší volbou komunikace či spojení s jinou organizací. V případě poslední varianty – spojení slabých stránek a hrozeb, bývá situace fatální a obvykle je nutné činnost ukončit. [38] [39]

4 SHRNUÍ TEORETICKÉ ČÁSTI PRÁCE

Na terorismus jako takový se vždy pohlíželo a bude pohlížet jako na jeden z nejodpudivějších činů. V rámci dosažení svých cílů, jsou totiž nechvalně známé teroristické organizace, ochotny obětovat životy a majetek nejen svých členů, ale především civilního obyvatelstva v centru útoku. Tyto akce ovšem vycházejí z jednoho společného jmenovatele – nespokojenosti určité skupiny lidí. Za každým útokem se totiž skrývá nějaká historická událost, která dokázala v tamní skupině obyvatel vyvolat takovou nevraživost, že přerostla do těchto obudných rozměrů.

Pokud jde o spojení mezi terorismem a cestovním ruchem, nelze říct, že by se teroristé vytvoženě zaměřovali jen na turisticky významné destinace, a že by cílili především na objekty a osoby spojené s tímto odvětvím. Vliv na oblast cestovního ruchu je ale neoddiskutovatelný. Pokud pomineme útoky, které proběhly přímo v dopravních letadlech, hotelích a jiných pro turismus významných objektech, můžeme za největší důsledek vlivu teroristických útoků považovat důraz na bezpečnost. V největší míře se zpřísnily kontroly u leteckého provozu. Není to tak dávno, kdy bylo možné v letadle kouřit, či si do něj přinést kapesní nožík. V současnosti jsou všechny zavazadla a osoby kontrolovány pomocí detektorů kovu a někdy rentgenů. Tyto kontroly jsou samozřejmě spojeny i s pašováním drog, nebo jiných předmětů, případně zvířat. V rámci prevence proti teroristickým útokům jsou ale jednou z nejvýznamnějších součástí boje proti němu.

Na turismus v Evropě výrazně zapůsobila i migrační vlna, která způsobila ve většině zemí EU velké potíže. Díky nehlídaným vnitřním hranicím v Schengenském prostoru se uprchlíci byly schopni buď sami nebo pomocí pašeráků dostat do jejich vysněné země a jejich přítomnost ve většině případů negativně působila na obyvatelstvo, což pochopitelně zapříčinilo obavy u turistů z cestování do některých měst a oblastí – především Německo a Francie, kde zažily největší příliv těchto osob.

Do jisté míry se dá říct, že teroristické útoky mohou některá místa proslavit, snad každý z nás ví o útoku ze dne 11. září. Tato místa pak s odstupem času mohou získat jakousi „popularitu“, právě díky v minulosti proběhlým tragédiím. Ovšem rozhodně tato zpětná sláva onoho místa nevyváží cenu na majetku, zdraví a životech lidí v minulosti. Podobně jako tomu je u běžně navštěvovaných pietních míst.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ROZHOVOR S BÝVALÝM ZAMĚSTNANCEM FIRMY INVIA

Jelikož jeden z mých dlouholetých kamarádů pracoval v cestovní agentuře, rozhodl jsem se ho jako autor práce požádat o rozhovor. Za více než dva roky práce v oboru se totiž setkal s mnoha zákazníky, prodal mnoho zájezdů do ciziny a má tak přehled o fungování mnoha odvětví cestovního ruchu. V zaměstnání se dostal až na pozici team leadera, při které řídil i více než deset dalších prodejců. Cílem rozhovoru bylo získat přehled o fungování prodeje zájezdů a současně zjistit, jak moc dotazovaný zaměstnanec vnímal působení terorismu a jiných nebezpečí na fungování turistického ruchu.

5.1 INVIA

INVIA je cestovní agentura, která nabízí velké portfolio služeb v rámci cestovního ruchu. Společnost působí kromě české republiky i v Maďarsku a na Slovensku. V České republice má více než 100 poboček rozmístěných po celé zemi. INVIA nabízí zájezdy do států po celém světě a využívá spolupráce s více než 300 cestovními kanceláři. V nabídce má jak běžné katalogové zájezdy, tak cesty formou last a first minute. Firma sbírá informace od svých klientů a na svých stránkách uvádí uživatelské recenze nabízených hotelů a turistických destinací. Kromě toho nabízí klientům různé slevy, affiliate program, či spolupráci v rámci jejich Invia franchising, který dává možnost menším cestovním kancelářím spolupracovat s tímto gigantem. [40] [41]

5.2 Hypotézy pro rozhovor

- I. K přijetí do cestovní kanceláře není třeba splnit žádný test.**
- II. Zaměstnanci nejsou nijak nuceni sledovat politickou situaci v zemích, do kterých posílají klienty.**
- III. Většina klientů se na nebezpečí terorismu nezaměřuje, větší obavy mají z přírodních katastrof a běžné kriminality.**
- IV. Pracovní cesty do zahraničí jsou běžnou součástí práce, slouží jako ověření kvality služeb.**
- V. Největším problémem byl krach některé ze společností, se kterou INVIA v tu dobu spolupracovala.**

5.3 Výběr otázek pro rozhovor

Pro rozhovor jsem si předem připravil 9 otázek, které souvisely s pracovní náplní, nabízenými službami, fungováním firmy, ale především s tématem bezpečnosti. K většině dotazů se následně váže některá z hypotéz, které jsem před uskutečněním rozhovoru stanovil.

Zvolené otázky:

1. Jak dlouho jste v cestovní kanceláři pracoval?
2. Jak probíhalo přijímání zaměstnanců?
3. Můžete popsat svou náplň práce a kariérní postup?
4. Zohledňuje samotná kancelář politickou situaci v zemi (tedy i terorismus)?
5. O co, v rámci bezpečnosti, se tedy klienti nejvíce zajímají?
6. Bylo vaším úkolem upozornit klienty na případná nebezpečí v zemi, do které chtěli cestovat?
7. Myslíte, že v tu dobu aktuální teroristický útok ovlivnil prodeje zájezdů?
8. Byl jste na pracovní cestě v zahraničí?
9. Jaký největší problém jste v rámci své práce řešil?

5.4 Rozhovor

Zde je rozeepsán samotný rozhovor, který jsem dne 15. 7. 2020 uskutečnil s bývalým zaměstnancem firmy INVIA Reném Krystýnkem. Ke každé otázce a odpovědi uvádím z jakého důvodu jsem ji do rozhovoru zařadil a co jsem od odpovědi na ni očekával.

Otázka č. 1 – Jak dlouho jste v cestovní kanceláři pracoval?

Odpověď: „Nastoupil jsem na jednu z brněnských poboček v říjnu roku 2015 a v INVII jsem pracoval až do dubna 2018, kdy jsem sám odešel kvůli lepší pracovní příležitosti.“

Důvod využití otázky: Úvodní otázka měla přiblížit období ve kterém se dotazovaný ve společnosti pohyboval. Zasazuje jeho zkušenosti do konkrétního časového období.

Otázka č. 2 – Jak jste se k práci dostal a jak probíhalo přijímání zaměstnanců?

Odpověď: „Od malička mě cestování bavilo a zajímalo. Jelikož už jsem neměl v plánu pokračovat ve studiu na VŠ, tak jsem se rozhodl usilovat o práci v tomto oboru. Našel jsem si inzerát na výběrové řízení a rozhodl se to zkusit. Bylo potřeba poslat životopis, motivační

dopis a zúčastnit se pohovoru. Tam jsme vyplňovali test osobnosti a následně jsme byli vystaveni předem připravené hypotetické situaci z praxe. Jednalo se o hovor od klienta, při kterém se ukázaly naše komunikační schopnosti, případně jiné znalosti z oboru.“

Důvod využití otázky: Otázka souvisí s jednou z mých hypotéz. Měla osvětlit způsob výběru zaměstnanců do této společnosti.

Otázka č. 3 – Můžete popsat svou náplň práce a kariérní postup?

Odpověď: *„Po základním školení a 6 adaptačních týdnech, které rozhodovaly, jestli se díky výkonům ve firmě udržím, jsem nastoupil na prodejní oddělení. Tam bylo mým úkolem se věnovat klientům, ať už telefonicky nebo při osobních schůzkách. Ty nebyly tak časté, ovšem alespoň 1 týden jsme ji uskutečnit s některým z klientů museli. Postupně jsem si na této pozici začal všímat, že by se mi mohlo podařit skupinu vést a zaujmout pozici tzv. Team leadera. Zúčastnil jsem se výběrového řízení, které jsem vyhrál a následně jsem pod sebou měl 10 až 15 prodejců, jejichž práci jsem kontroloval a koordinoval.“*

Důvod využití otázky: Tento dotaz mířil na zjištění toho, jakým způsobem práce jednotlivce v takovéto společnosti probíhá.

Otázka č. 4 – Zohledňuje samotná kancelář politickou situaci v zemi? (tedy i terorismus)

Odpověď: *„Ano. Sleduje se aktuální situace v oblastech, do kterých jsme klienty posílali. Hodně lidí se jet bálo, zároveň ale může něco takového snižovat náklady a tím i cenu zájezdu, takže to někdy vliv na prodeje mělo a někdy ne.“*

Důvod využití otázky: První otázka, která přímo souvisí s tématem práce a zároveň s hypotézami. Cílila na samotné fungování společnosti v rámci vytváření své nabídky cest do zahraničí.

Otázka č. 5 – O co v rámci bezpečnosti, se klienti nejvíce zajímají?

Odpověď: *„Nejčastěji se klienti nevyptávají na bezpečnost, ale spíše na formality potřebné k letu, nebo příjezdu do země (víza apod.). Často se jejich otázky odvíjejí přímo od místa, na které cestují. V případě Řecka to byl třeba dotaz, jestli se jich nemůže dotknout uprchlická krize. V rámci bezpečnosti se obvykle vyptávají souhrnně – jestli jim prostě něco nehrozí. Zajímá je kriminalita, podněbí, přírodní katastrofy, ale ano, konkrétně se vyptávají i na náboženství, politickou situaci a na terorismus.“*

Důvod využití otázky: Opět otázka, která byla zvolena díky tématu terorismus. Cílem bylo zjistit, jestli je vnímán jako to největší riziko, či nikoliv.

Otázka č. 6 - Bylo vaším úkolem upozornit klienty na případná nebezpečí v zemi, do které chtějí cestovat?

Odpověď: „*Pochopitelně, když se klient nezeptal sám, a bylo podle našich řádů třeba na něco upozornit, museli jsme to udělat. Obvykle šlo právě o nějaké hrozby v rámci politické situace, jako u toho Řecka. Často jsme pak doporučovali jinou oblast v zemi. Ale málokdy se stalo, že by chtěli to místo změnit, spíš už to pak zrušili, když se jim něco nezdálo*“

Důvod využití otázky: Sedmá otázka měla odhalit, jestli jsou sami zaměstnanci vedeni k upozorňování na případné hrozby. Nebo jestli je spíše záležitostí klienta se o těchto věcech informovat a dotázat se prodejce.

Otázka č. 7 – Myslíte, že v tu dobu aktuální teroristický útok ovlivnil prodeje zájezdů?

Odpověď: „*Toto dokázala ovlivnit spíše situace v celé zemi. Například když se v roce 2016 uskutečnil v Turecku pokus o státní převrat, klienti nám hromadně zájezdy stornovali. Nebo když jsem mluvil o Řecku, tak tam se to při té uprchlické vlně taky stávalo. Ale když bylo něco „menšího“, tak to se mi nezdálo, že by to nějak moc ovlivnilo.*“

Důvod využití otázky: Na toto téma jsem se ptal právě proto, abych zjistil jestli např. i „drobný“ útok v Hrughádě, o kterém se práce v teoretické části zmiňuje, mohl mít tak razantní dopad na prodeje zájezdů.

Otázka č. 8 – Byl jste na pracovní cestě v zahraničí?

Odpověď: „*Tuto možnost jsme v rámci práce měli, ale nevyužil jsem to, nebyla to povinná součást zaměstnání. Tyto cesty ale využívalo poměrně hodně prodejců. Obvykle měli při této cestě možnost prohlédnout si více hotelů a areálů, takže sami mohli sledovat kvalitu služeb.*“

Důvod využití otázky: Tento dotaz měl osvětlit, jestli sami prodejci navštěvují místa, která svým klientům nabízejí jako turistickou destinaci.

Otázka č. 9 – Jaký největší problém s turisty v zahraničí jste v rámci práce řešil?

Odpověď: „*Rozhodně to byl krach cestovní společnosti CK Azur. Skrze ně jsme měli v zahraničí stovky klientů, kterým jsme díky pojištění, které INVIA nabízí museli zajistit náhradní odlety, prodloužit jim ubytování apod. Pak jsme jim jako kompenzaci museli rozdat různé*

vouchery a bonusy. Ten den, kdy k tomu došlo, jsme normálně přišli do práce a o ničem netušili. Všichni jsme pak domů odcházeli až pozdě v noci a úplně vyřízení.“

Důvod využití otázky: Otázka souvisela přímo z jednou z hypotéz. Směřovala k tomu, co může takovou společnost nějakým způsobem ohrozit.

5.5 Přezkoumání stanovených hypotéz

I. K přijetí do cestovní kanceláře není třeba splnit žádný test.

Tato hypotéza nebyla dotazovaným zaměstnancem potvrzena. V rámci přijímacího řízení musí uchazeč o zaměstnání vyplnit test osobnosti a zvládnout modelovou situaci z praxe, než dostane příležitost ve firmě pracovat na zkušební dobu.

II. Zaměstnanci nejsou nijak nuceni sledovat politickou situaci v zemích, do kterých posílají klienty.

Odpověď na tuto hypotézu rozhovoru přímo neposkytnul. Nicméně by se dalo říct, že ji potvrzují jiné informace z rozhovoru. Samotná firma totiž politickou situaci sleduje a svým prodejčům dává informace, které pak mohou či musí klientovi předat.

III. Většina klientů se na nebezpečí terorismu nezaměřuje, větší obavy mají z přírodních katastrof a běžné kriminality.

Tento stanovený předpoklad se podle slov respondenta rozhovoru ukázal jako pravdivý. Klienti se podle něj daleko častěji zaměřují na potřebné formality k uskutečnění cesty. Otázky o bezpečnosti se odvíjejí přímo od míst, na která klienti cestují a obecné obavy z terorismu nejsou tak časté.

IV. Pracovní cesty do zahraničí jsou běžnou součástí práce, slouží jako ověření kvality služeb.

Hypotéza byla pravdivá. Bývalí zaměstnanec uvedl, že pracovní cesty do zahraničí sice povinné nejsou, společnost je ale hojně využívá, právě za účelem ověření kvality služeb.

V. Největším problémem byl krach některé ze společností, se kterou INVIA v tu dobu spolupracovala.

Poslední z hypotéz jsem postavil na problému, který se téměř pokaždé v sezóně u některé cestovní kanceláře objeví. Krach některé společnosti, která klienty přepravovala, byl i

podle respondenta rozhovoru tím největším problémem, co při jeho působení ve firmě musel on a další pracovníci řešit. Hypotéza se tak potvrdila i podle jeho slov.

6 DOTAZNÍK

Po vypracování teoretické části a zpracování otázek do dotazníkového šetření, bylo i pro něj pomocí brainstormingu stanoveno několik hypotéz.

6.1 Hypotézy k dotazníkovému šetření

- I. Při cestování po České republice vnímá terorismus jako hrozbu méně než 10 % dotazovaných**
- II. 30 a méně % respondentů se nezajímá o politickou situaci v zemi, do které má v plánu cestovat.**
- III. 40 a více % turistů se informuje o kulturních zvycích a náboženství země, do které má v plánu cestovat**
- IV. Méně než 20 % dotázaných vnímá terorismus alespoň jako vysoce pravděpodobné riziko při cestování do zahraničí**
- V. Díky obavám z terorismu nevycestovalo méně než 50 % lidí**
- VI. Jako nejvíce rizikové země, z hlediska hrozby terorismu, budou vnímány – Turecko, Egypt a Tunisko**
- VII. Největší obavy mají z hlediska hrozby terorismu lidé z cestování letadlem**

6.2 Dotazníkové šetření

K vytvoření dotazníku jsem použil stránku survio.com, která nabízí zdarma možnost vytvoření, rozeslání a vyhodnocení dotazníkového šetření. Použitý dotazník o 10 otázkách byl rozeslán pomocí sociálních sítí. Pro přehlednost dotazníku jsem se rozhodl maximální počet respondentů stanovit na 100. Dotazník byl vyplněn naprosto náhodnou skupinou lidí z mých přátel na Facebooku a Instagramu. Samotný dotazník byl sestaven ve snaze udělat ho co nejstručněji a nejjasněji. Většina dotazníků častokrát obsahuje i nerelevantní otázky (např. v mém šetření není nijak podstatné v které části České republiky respondent žije, či jakého je pohlaví), což zvyšuje dobu vyplňování a může respondenta odradit. Celý dotazník je přímo zaměřen na rizika spojená s cestováním. Hlavním záměrem bylo zjistit, jak velkou hrozbou v rámci místního a zahraničního cestovního ruchu představuje pro turisty terorismus a jak lidi ovlivňuje při cestování a výběru dovolené.

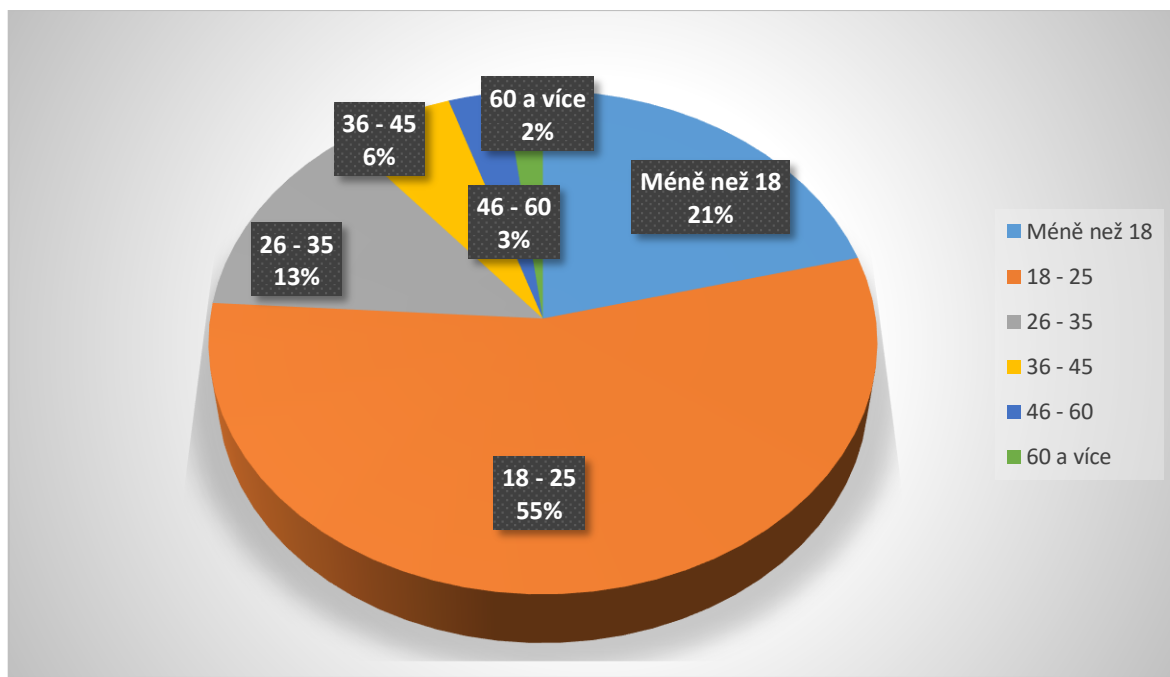
6.3 Výsledek dotazníkového šetření a jeho vyhodnocení

V následující části práce jsou data, která se podařilo získat při šetření zmiňovaným dotazníkem. Pro přehlednost jsou výsledky u každé oblasti doplněny grafickým znázorněním a tabulkou s výslednými hodnotami. Ke každému šetření je uveden komentář, který uvádí cíl dané otázky v dotazníku.

Otázka č. 1 – Kolik je vám let?

Tabulka 1 – Věkové rozložení respondentů [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Méně než 18	21	21 %
18-25	55	55 %
26-35	13	21 %
36-45	6	6 %
46-60	3	3 %
60 a více	2	2 %

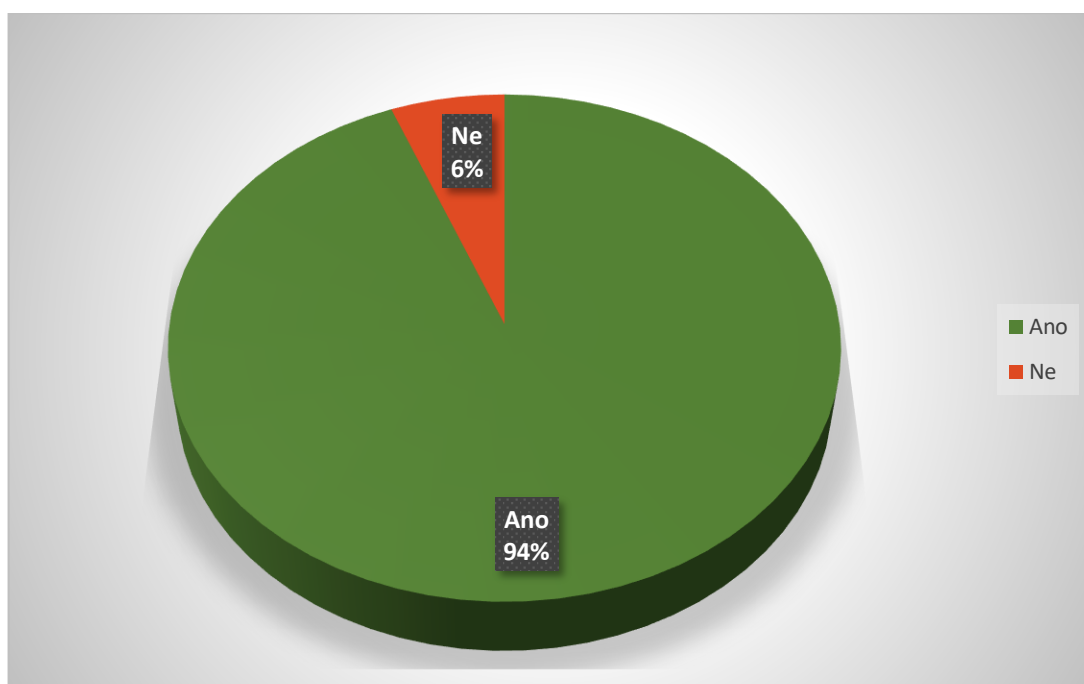
Graf 1 – Procentuální zastoupení jednotlivých věkových kategorií [zdroj: Vlastní]

První otázkou bylo zjištěno, jaká věková skupina se dotazníkového šetření zúčastnila. Je evidentní, že hlavní zastoupení mají mladí lidé. Absolutní většina (89 %) dotázaných byla mladší 36 let.

Otázka č. 2 – Už jste v minulosti cestovali do zahraničí?

Tabulka 2 – Zkušenost respondentů s cestou do zahraničí [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Ano	94	94 %
Ne	6	6 %

Graf 2 – Procentuální vyjádření cestování respondentů do zahraničí [zdroj: Vlastní]

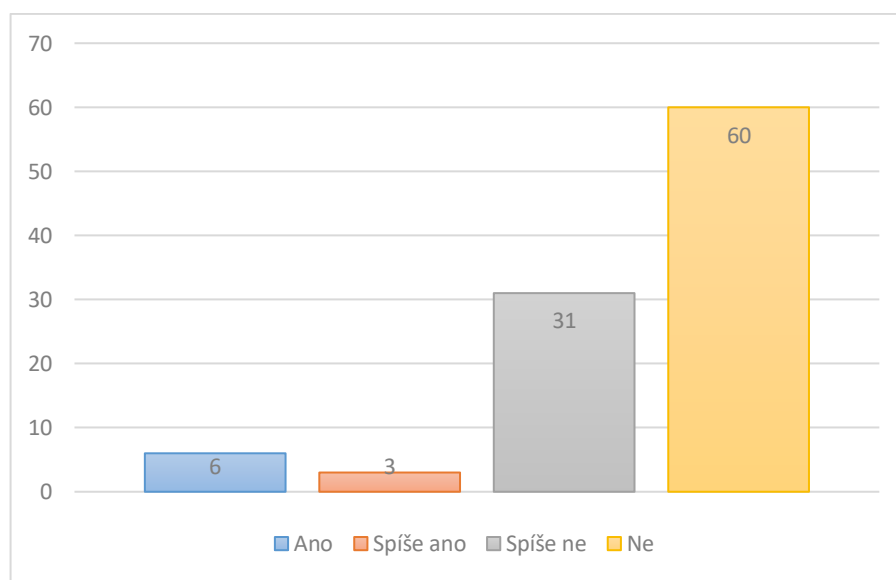
Druhá otázka měla ověřit, jestli mají dotazovaní zkušenosti s cestováním mimo Českou republiku. Naprostá většina (94 %) odpovědí byla kladných. Je tím pádem evidentní, že je nebo bylo pro většinu lidí cestování do zahraničí dostupné. Případně je součástí jejich povolání.

Otázka č. 3. – Vnímáte při cestování po České republice terorismus jako hrozbu?

Tabulka 3 – Vnímáte při cestování po České republice terorismus jako hrozbu?

[zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responzí	Podíl
Ano	6	6 %
Spíše ano	3	3 %
Spíše ne	31	31 %
Ne	60	60 %

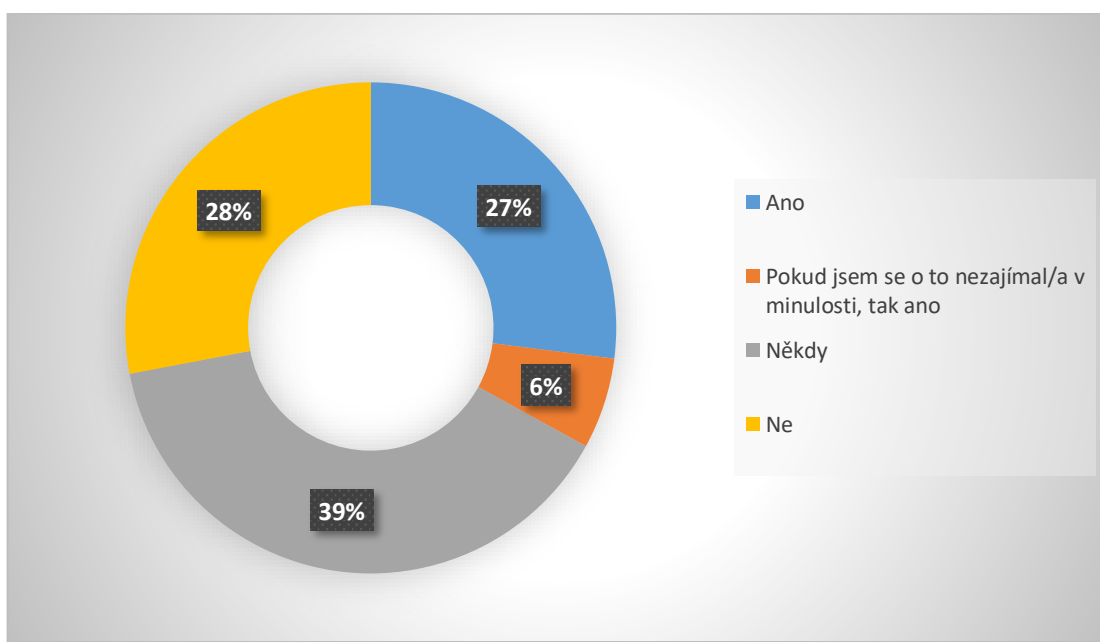
Graf 3 – Grafické vyjádření počtu odpovědí u otázky č. 3 [zdroj: Vlastní]

Třetí otázka měla za cíl zjistit, zda respondenti vnímají terorismus jako hrozbu i v rámci místního a regionálního cestovního ruchu. Celých 60 % dotázaných nebezpečí terorismu při cestování v ČR nevnímá vůbec a 31 % si ho připouští jen minimálně. Jen 9 % lidí vyjádřilo přímé a nepřímé obavy z tohoto nebezpečného fenoménu.

Otázka č. 4. – Zajímáte se při výběru dovolené o politickou situaci v zemích, do kterých chcete cestovat?

Tabulka 4 – Zajímáte se při výběru dovolené o politickou situaci v zemích, do kterých chcete cestovat? [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Ano	27	27 %
Pokud jsem se o to nezajímal/a v minulosti tak ano	6	6 %
Někdy	39	39 %
Ne	28	28 %

Graf 4 – Grafické vyjádření odpovědí otázky č. 4 [zdroj: Vlastní]

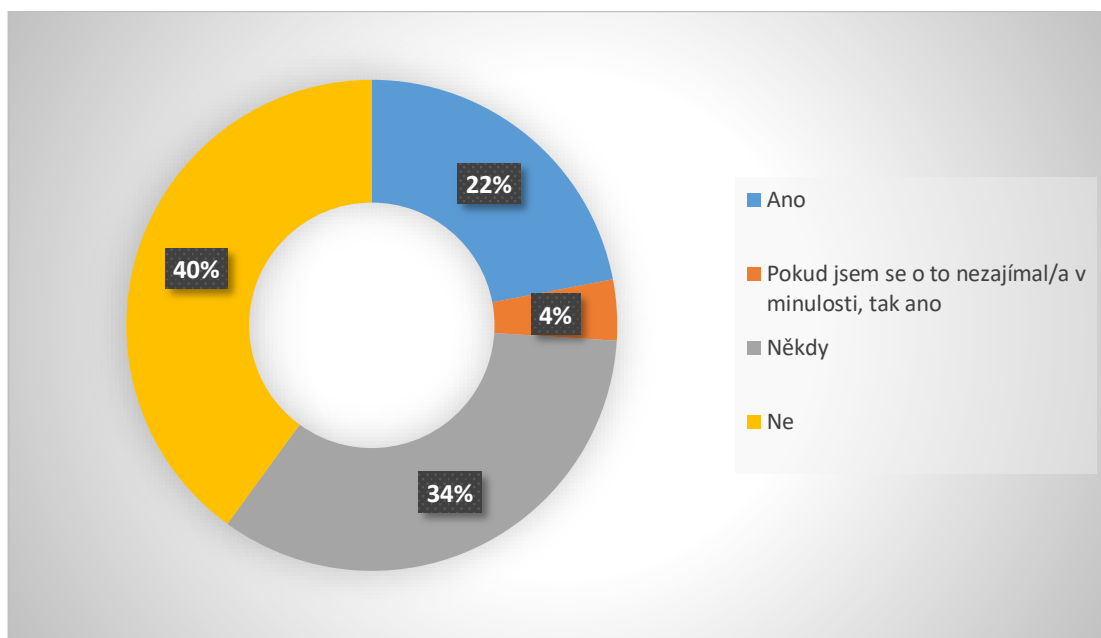
Čtvrtá otázka souvisela s výběrem dovolené u respondentů. Ukázalo se, že více než čtvrtina z nich nepřikládá politické situaci v zemi, do které chce cestovat, velkou váhu. Celých 28 % se o politickou situaci nezajímá vůbec a 39 % pouze v některých případech. 6 % lidí se o

politickou situaci v zemi zajímá, pokud se o ní neinformovalo dříve. Posledních 27 % dotázaných pak politickou situaci v zemi bere jako jedno z hlavních hledisek výběru dovolené.

Otázka č. 5. - Zajímáte se při výběru dovolené o náboženství a kulturní zvyky v zemích, do kterých chcete cestovat?

Tabulka 5 - Zajímáte se při výběru dovolené o náboženství a kulturní zvyky v zemích, do kterých chcete cestovat? [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Ano	22	22 %
Pokud jsem se o to nezajímal/a v minulosti tak ano	4	4 %
Někdy	34	34 %
Ne	40	40 %

Graf 5 – Grafické vyjádření odpovědí na otázku č. 5 [zdroj: Vlastní]

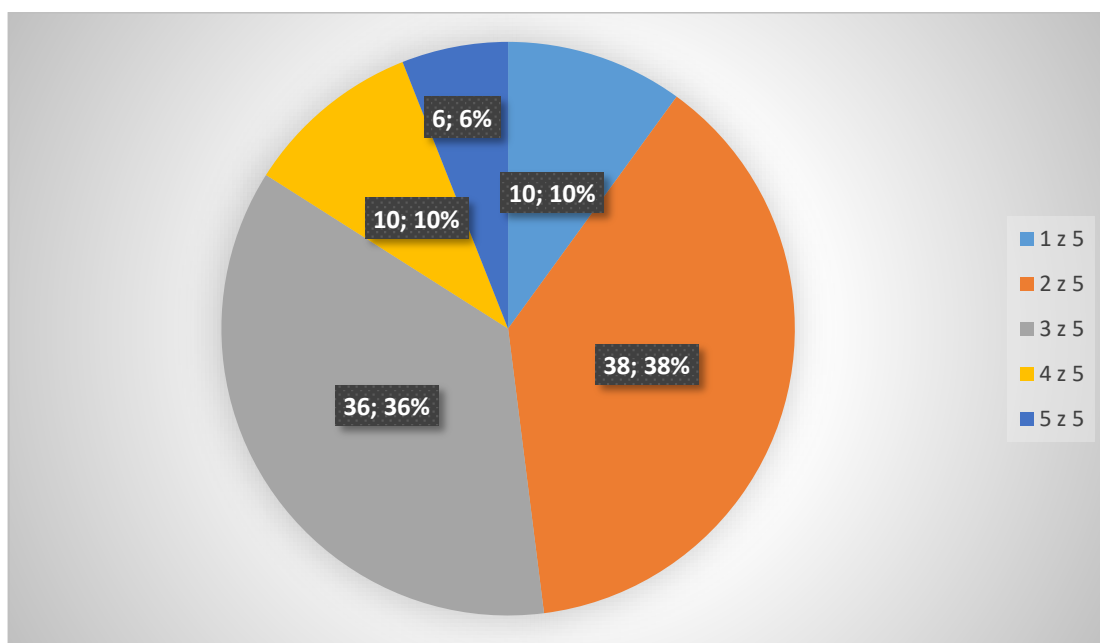
Pátá otázka byla podobně koncipovaná jako ta přechozí, ovšem na rozdíl od ní zkoumala, jestli se turisté při výběru zahraniční dovolené, zajímají o náboženství a kulturní zvyklosti

země do které cestují. Ukázalo se, že celých 40 % dotázaných tuto oblast nezohledňuje vůbec a dalších 34 % se o ni nezajímá pravidelně. Jen 4 % se vyjádřila tak, že si své znalosti doplní, pokud se v minulosti o tomto tématu neinformovala a zbylých 22 % tuto oblast při výběru dovolené sleduje.

Otázka č. 6. – Na škále od 1 do 5 určete, jak velké riziko při cestování do zahraničí pro vás představuje terorismus

Tabulka 6 – Jak velké riziko terorismus na škále od 1 do 5 představuje [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
1 – nulové	10	10 %
2 – nepravděpodobné	38	38 %
3 – pravděpodobné	36	36 %
4 – vysoce pravděpodobné	10	10 %
5 – téměř jisté	6	6 %

Graf 6 – Grafické znázornění odpovědi na otázku č. 6 [Zdroj: Vlastní]

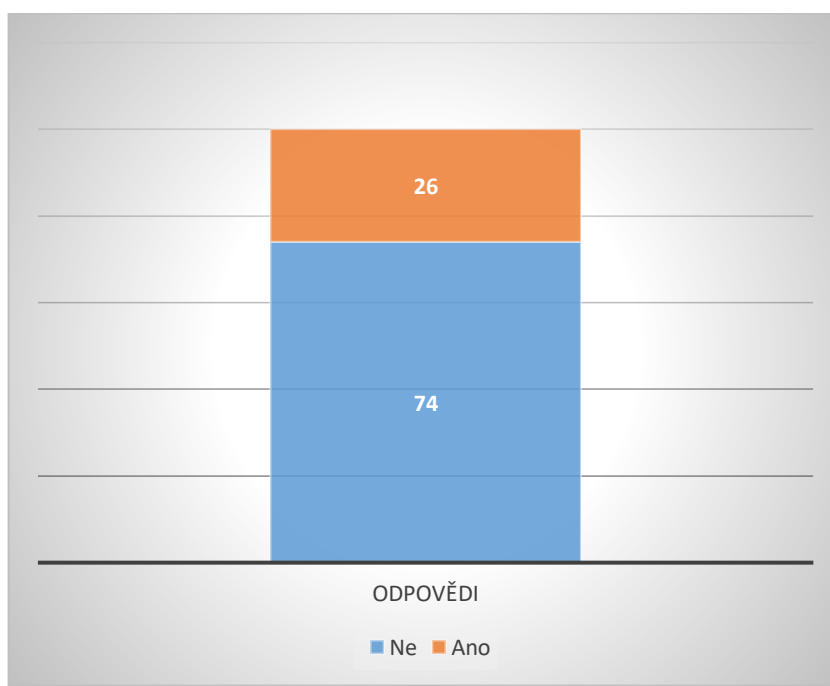
Šestá otázka měla za cíl zobrazit, do jaké míry vnímají lidé při plánování cesty do zahraničí, terorismus jako riziko. Z grafu i tabulky je zřejmé, že terorismus není v žádném případě zanedbatelným rizikem při cestování, alespoň tedy pro dotazovanou skupinu. Je sice pravda, že jako vysoce pravděpodobné jej hodnotilo jen 10 % lidí a jako téměř jisté 6 %, rovnou 36 % ale uvedlo, že jej považuje přinejmenším za pravděpodobné. Naopak jako nulové riziko je při cestování do zahraničí vnímá jen 10 % dotázaných. Největší skupina (38 dotázaných) riziko vnímá, ovšem pouze jako nepravděpodobné.

Otázka č. 7. – Rozhodli jste se díky obavám z terorismu nevycestovat do zahraničí?

Tabulka 7 – Rozhodli jste se díky obavám z terorismu nevycestovat do zahraničí?

[zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Ne	74	74 %
Ano	26	26 %

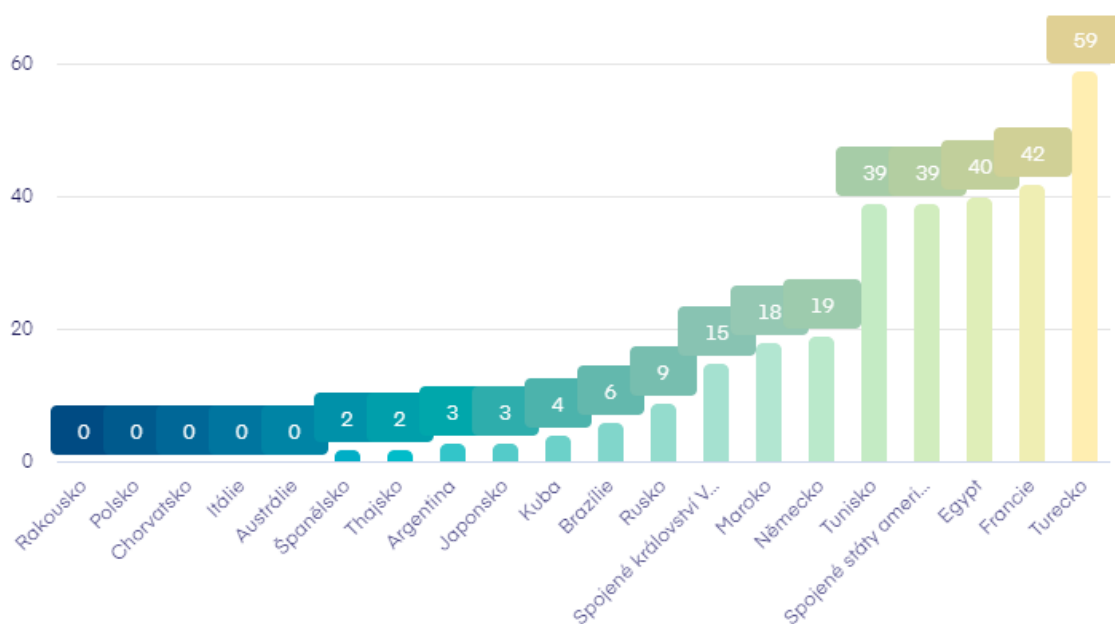
Graf 7 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7 [zdroj: Vlastní]

Otázka číslo sedm měla odhalit, kolik dotázaných se rozhodlo kvůli obavám z terorismu nevycestovat do zahraničí. Ukázalo se, že více než čtvrtina dotázaných svou plánovanou

cestu zrušila právě díky hrozbě terorismu. 74 % respondentů při vycestování ze země nebezpečí terorismu neovlivnilo.

Otázka č. 8. – Které z uvedených států vnímáte jako nejrizikovější z hlediska hrozby terorismu? (vyberte 3)

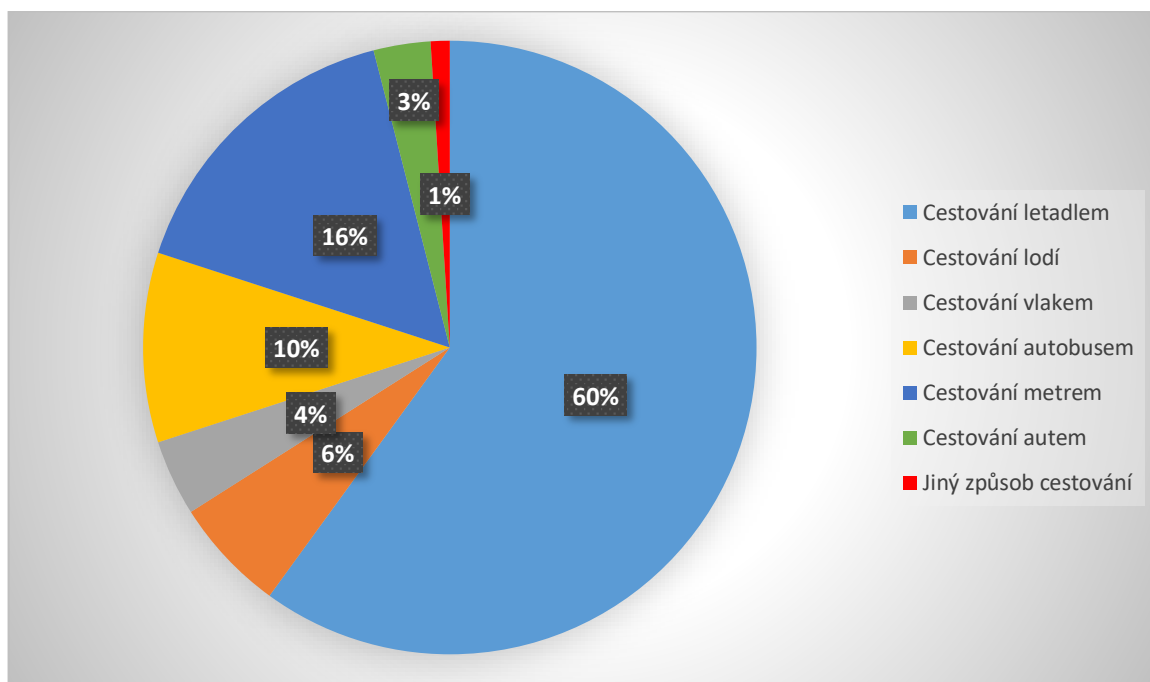
Graf 8 – Do kterých z uvedených států by dotazovaní necestovali [zdroj: Vlastní v survio.cz]

V otázce číslo 8 bylo cílem zjistit, které země lidé vnímají jako nejvíce rizikové. Státy byly vybrány tak, aby byly zastoupeny všechny kontinenty a zároveň byly zahrnuty turisticky nejatraktivnější země. Jak jde vidět v grafu rovnou 59 lidí zvolilo jako jednu ze 3 svých možností Turecko. Čímž ho pasovali do čela statistiky. O 17 lidí méně zahrnulo do svých odpovědí Francii a rovnou 40 lidí umístilo na třetí místo Egypt. Je tedy evidentní, že strach z terorismu souvisí především s Islámským terorismem. Většina zemí s muslimskou komunitou získala více než 10 %. Zároveň jde ale vidět, že se respondentům uchovaly vzpomínky na útoky Islamistů i mimo země s majoritou tohoto náboženství. To ukazuje nejen 2. Francie, ale o 4. místo dělící se USA, které stejně jako Tunisko označilo za nejrizikovější 39 dotázaných. Poměrně velké procento lidí vnímá terorismus jako velké riziko v další evropské zemi, Německu (19 % dotázaných). Naopak Rakousko, Polsko, Chorvatsko a Itálie nezískaly ani procento, stejně jako Austrálie.

Otázka č. 9. – Cestování, kterým dopravním prostředkem, považujete z hlediska teroristického útoku za nejvíce rizikové?

Tabulka 8 – Cestování, kterým dopravním prostředkem považují dotázaní za nejvíce rizikové z hlediska teroristického útoku [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Cestování letadlem	60	60 %
Cestování lodí	6	6 %
Cestování vlakem	4	4 %
Cestování autobusem	10	10 %
Cestování metrem	16	16 %
Cestování autem	3	3 %
Jiný způsob cestování	1	1 %

Graf 9 – Grafické znázornění odpovědí na otázku číslo 9 [zdroj: Vlastní]

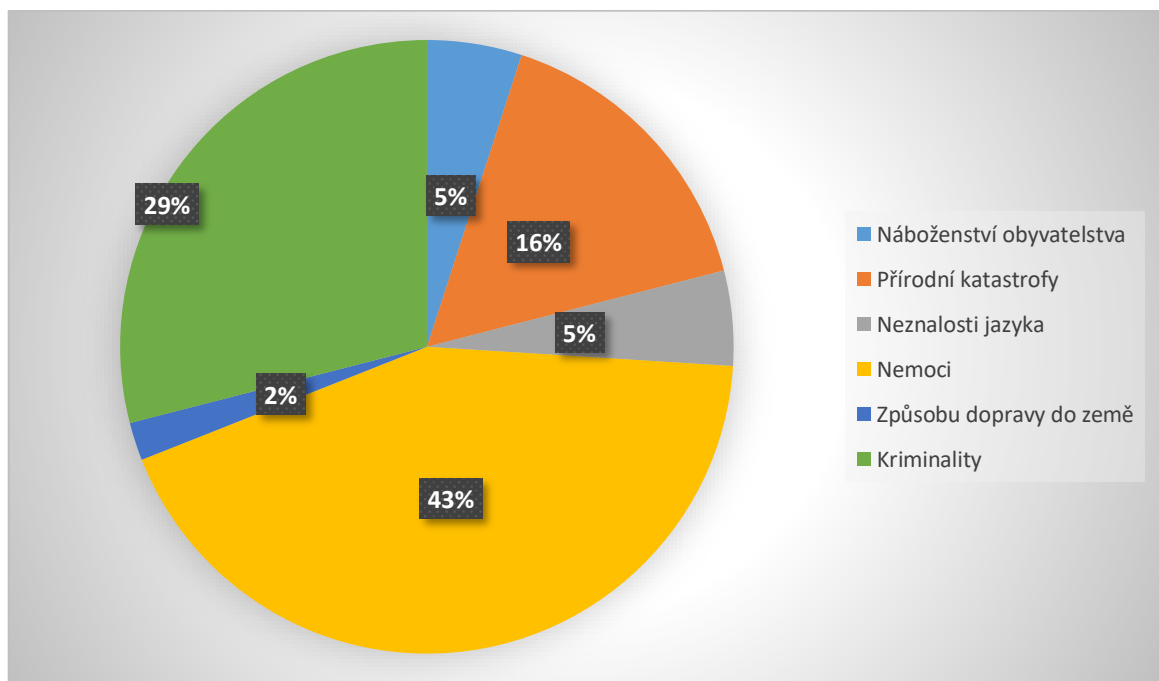
Předposlední otázka dotazníku šetřila, který dopravní prostředek považují respondenti za nejnáchylnější k teroristickému útoku. Celých 60 % lidí označilo za nejrizikovější prostředek letadlo. U 16 dotázaných se vyskytla odpověď metro a u 10 to byl autobus. Ostatní

možnosti hranici 10 % nepřekonal. Je tedy zjevné, že hrozba terorismu je nejvíce vnímána v rámci leteckého průmyslu.

Otázka č. 10. – Obavy z čeho, kromě terorismu, by vás nejspíše mohly odradit při výběru dovolené?

Tabulka 9 – Obavy z čeho, kromě terorismu, by mohly odradit dotazované při výběru dovolené [zdroj: Vlastní]

Odpověď	Responze	Podíl
Náboženství obyvatelstva	5	5 %
Přírodní katastrofy	16	16 %
Neznalosti jazyka	5	5 %
Nemoci	43	43 %
Způsobu dopravy do země	2	2 %
Kriminality	29	29 %

Graf 10 – Grafické znázornění odpovědí na otázku číslo 10 [zdroj: Vlastní]

Závěrečná otázka měla za cíl zjistit, jaké další z uvedených pojmů mohou dotazované odradit od cestování do zahraničí. Z tabulky i grafu je jasné, že nejvíce se lidé v rámci své bezpečnosti obávají nemocí. Tuto možnost zvolilo celých 43 % dotázaných. Tuto statistiku jistě ovlivnila letošní situace okolo Covid-19. 29 respondentů by mělo obavy z běžné kriminality v zemi a 16 z přírodních katastrof, které by mohly oblast postihnout. 5 % dotázaných by se obávalo náboženského vyznání a dalších 5 by mělo obavy z neznalosti jazyka. Jen 2 % dotázaných by mohl odradit samotný způsob dopravy do vybrané destinace.

6.4 Přezkoumání stanovených hypotéz

I. Při cestování po České republice vnímá terorismus jako hrozbu méně než 10 % dotazovaných

Tato hypotéza se potvrdila. Při otázce, zda respondenti při cestování po České republice vnímají terorismus jako hrozbu, jen 6 % uvedlo že ano, a 3 % spíše ano. Tedy celých 91 % dotázaných riziko terorismu při cestování po ČR spíše nevnímá nebo nevnímá vůbec.

II. 30 a více % respondentů se nezajímá o politickou situaci v zemi, do které má v plánu cestovat.

Tato hypotéza se nepotvrdila. Politickou situaci v zemi, do které má turista v plánu cestovat, podle svých odpovědí nesleduje „jen“ 28 %. Ostatní se buď občasně nebo obvykle o politickou situaci v místě cesty zajímají.

III. 40 a více % turistů se informuje o kulturních zvycích a náboženství země, do které má v plánu cestovat

Tato hypotéza se opět nepotvrdila. Ukázalo se, že se o náboženství a zvyklosti v ostatních zemích pravidelně zajímá téměř polovina odhadovaného počtu (22 %). Celých 40 % dotázaných se pak o toto téma při cestování nezajímá vůbec. 4 % si doplní znalosti, pokud se o toto téma nezajímali dřív. Zbylí respondenti situaci sledují podle potřeby.

IV. Méně než 20 % dotázaných vnímá terorismus alespoň jako vysoce pravděpodobné riziko při cestování do zahraničí

V tomto případě se hypotéza potvrdila. Na škále od 1 do 5 (rozpis míry rizika je uveden u otázky 6) označilo terorismus při cestě do zahraničí jako vysoce pravděpodobné riziko jen 10 % dotázaných. Dalších 6 pak uvedlo maximální možnou míru 5 – téměř jisté riziko. 36

% považovalo riziko za pravděpodobné. Zbývající lidé označili toto riziko za nulové nebo málo pravděpodobné.

V. Díky obavám z terorismu nevycestovalo méně než 30 % lidí

Ukázalo se, že tato hypotéza byla pravdivá. Díky obavám z terorismu podle dotazníkového šetření nevycestovalo 26 % dotázaných. Ostatní respondenty tyto obavy v cestách neovlivnily.

VI. Jako nejvíce rizikové země, z hlediska hrozby terorismu, budou vnímány – Turecko, Egypt a Tunisko

Hypotéza číslo šest se potvrdila jen z části. V dotazníku se Turecko a Egypt opravdu umístily na prvním třech místech, konkrétně na prvním a třetím. Druhé místo ale obsadila Francie. Tunisko se umístilo na děleném 4. místě společně s USA.

VII. Největší obavy mají z hlediska hrozby terorismu lidé z cestování letadlem

Poslední z hypotéz se také potvrdila. Celých 60 % lidí jako nejrizikovější označilo cestu letadlem. Poměrně výrazně byly zastoupeny ještě možnosti cestování metrem (16 %) a autobusem (10 %).

7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO INFORMOVÁNÍ ČESKÝCH TURISTŮ O BEZPEČNOSTI

Jedním z hlavních záměrů práce bylo ukázat, jak moc hrozba terorismu a jiných nebezpečí ovlivňuje turisty při výběru dovolené. Podle provedeného rozhovoru je evidentní, že pokud se lidé rozhodnou vycestovat skrze cestovní kancelář, tak je o případných nebezpečích pravděpodobně bude informovat. Dotazníkové šetření ukázalo, že obavy o bezpečnost jsou stále běžným jevem při cestování do zahraničních oblastí. Obzvláště pak do zemí s muslimskou komunitou, kde se lidé často obávají terorismu. Podle dotazníku informovanost obyvatel nepůsobí špatně, jelikož se většina lidí o téma terorismu a bezpečnosti při cestování alespoň občas zajímá. Rozhodně by ale bylo dobré, informovanost o této problematice zvýšit. Obecně je největší překážkou sám člověk. V současnosti se každému z nás dostává až příliš mnoho informací, a tak začínáme spoustu z nich ignorovat, čímž postupně přestaneme sledovat část lokálního či světového dění. To může způsobit i to, že člověk pak nemá chuť informace hledat, protože by mu to zabralo spoustu času, než by se pořádně informoval. Proto je potřeba takové informace lidem tzv. „servírovat na zlatém podnose“. A tak je další část práce zaměřena na téma informování obyvatel ohledně bezpečnosti při cestování.

7.1 Krátké spoty

Dobrym způsobem, kterým by bylo možné o problematice bezpečnosti při cestování do významných destinací informovat, by mohly být spoty. Tedy krátká videa tvořená s účelem předat informace či myšlenku. Můžou mít vizuální, případně audiovizuální podobu, obecně je ale jejich cílem upoutat diváka či posluchače, aby si sdělení vyslechl nebo přečetl. Obsahem by mohla být upozornění na minulé neblahé události v turisticky významných oblastech, informace o kriminalitě v zahraničí, ale i různé rady (např. jak si v případě ztráty dokladů počínat v zahraničí). Tyto informace by pak každý z turistů mohl vnímat jinak a zohlednit podle nich výběr destinace pro dovolenou.

Takové mikrosputy by bylo možné umístit například do přestávky mezi jednotlivými pořady ve veřejnoprávních médiích, ale i těch komerčních. Navíc by mohly být použity i jako součást výuky na školách. Podobně by bylo možné je zařadit na internetové stránky, kde by se mohli přehrát například před spuštěním videa, či přímo při návštěvě webové stránky, např. cestovní kanceláře.

Podobným způsobem již bylo v minulosti informováno o různých nebezpečích, nebo jiných problematikách. Jmenovitě šlo třeba o krátké spoty o bezpečnosti na silnicích. Tyto videa obvykle zobrazují nějakou tragickou situaci, ke které by mohlo dojít při nerespektování předpisů. V letošním roce jsme pak u nás, ale i v zahraničí mohli vídat šoty s radami, jak si počínat v době pandemie nemoci covid-19. Obvykle byly zmiňovány rozestupy, nošení roušek a rady, jak si správně mít ruce a dezinfikovat okolní prostředí.

Takovou formu informování by si pod křídla mohla vzít a zafinancovat ji některá z cestovních agentur či kanceláří. V ideálním případě by to ale mělo být přímo Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.

7.2 Internet a sociální síť

V současnosti čím dál více lidí preferuje sběr informací pomocí internetu, nejčastěji pak skrze odkazy a příspěvky na sociálních sítích. Dříve běžná média jako noviny či televizi sledují spíše starší lidé. I vzorek zúčastněných v dotazníku byl převážně ve věkové kategorii 35 a méně let. Tím pádem je jasné, že prostřednictvím sítě by bylo možné informovat o problematice velkou část obyvatel České republiky.

7.2.1 Webová stránka

Zřízení konkrétní webové stránky zaměřené čistě na bezpečnost cestování by usnadnilo vyhledávání informací. Uživatelé by si mohli zvyknout na jednu internetovou adresu a nemuseli by pátrat po několika různých zdrojích. Na takovou webovou adresu by pak mohly být zpracovány obecné rady, jak si při výběru turistické destinace počínat. Každá země by mohla mít svou vlastní pasáž, kde by byla uvedeny rizika spojená s cestou do onoho státu. Uvedeny by mohly být i některé zákony, u kterých by se mohlo stát, že je turista nevědomky poruší. Stejně tak by se zde turista mohl dozvědět, zda je v oblasti výskyt nebezpečné nemoci, či hrozba přírodní katastrofy. Stránka by navíc mohla být opatřena fórem, kde by mohli sami uživatelé uvádět některé další informace, které by dalším cestujícím mohly být nápomocny.

Takovou webovou stránku by mohlo zřídit buď Ministerstvo zahraničních věcí, ale i některé z veřejnoprávních médií jako Česká televize nebo Český rozhlas. Pokud by byla stránka vytvořena komerční společností, nemuselo by to být překážkou.

7.2.2 YouTube

Základním konceptem této sociální sítě je šíření vlastních videí. Je běžné, že kromě samotných uživatelů, kteří na stránku tvoří obsah, působí na platformě i různé velké společnosti. Svůj kanál na YouTube mají firmy, televize, ale i sportovní kluby nebo známé osobnosti. V současnosti u nás ale není nikdo, kdo by svou tvorbu zaměřoval výhradně na zpravodajství ohledně turismu a jeho bezpečnosti. YouTube dává možnost tyto informace předávat bezplatně formou libovolně dlouhých videí, která lze přehrávat opakovaně a snadno se mohou šířit. Každá oblíbená turistická destinace by mohla být rozebrána obecně a mít své vlastní video, které by si mohli lidé před výběrem dovolené přehrát. Ve videích by navíc mohly být využity i různé záběry přímo z oblastí. Stejně tak by bylo možné v nich využít možnosti rozhovoru s lidmi, kteří již mají zkušenosti s cestou do této oblasti.

Samotná stránka nabízí možnosti si nechat obsah od určitých tvůrců zasílat v upozorněních ve vlastní mobilní aplikaci či prohlížeči. Navíc je většina internetových uživatelů již s fungováním stránky obeznámena, jelikož je hojně využívána např. díky sledování hudebních videoklipů. Mohla by tak být ideálním prostředkem pro šíření informací na cílovou skupinu.

7.3 Mobilní aplikace

Mobilní telefon už je v současnosti spíše malým počítačem. Dnes už je běžným jevem, že nejen mladí, ale i starší lidé využívají smartphony a aplikace v nich. Proto by právě mobilní aplikace zaměřená na bezpečnost při cestování byla ideálním způsobem, jak informovat občany o možných nebezpečích spojených s cestou do zahraničí. Aplikace by mohla fungovat podobně jako již zmiňovaný web. Mohla by obsahovat základní informace a doporučení při cestování do konkrétních oblastí. Stejně tak by mohla u různých zemí uvádět tragické události z minulosti. Výhodou mobilní aplikace oproti webu by mohlo být například využití polohy telefonu. Po navštívení určitého místa by mohla aplikace zobrazit upozornění o tom, co by vás na místě mohlo ohrozit. To by se mohlo vztahovat na jakákoliv místa v ČR, ale i v cizině. I když by se člověk předem informoval pomocí jiných zdrojů, taková aplikace by mu veškerá nebezpečí připomněla až po příjezdu na místo. Navíc by opět do aplikace mohli své poznatky posílat sami uživatelé, čímž by její úroveň a spolehlivost mohli zvyšovat.

Taková aplikace by mohla navázat již na funkční aplikaci Ministerstva zahraniční DROZD, ta ovšem neinformuje o nebezpečích preventivně. Má ale vypracovaný systém varování turistů v oblasti. Stačilo by tak, aby ministerstvo zahraničí tuto aplikaci rozpracovalo a rozšířilo o navržená vylepšení. [42]

7.4 Besedy a přednášky s odborníky

Možnost osobně se setkat s lidmi, co mají zkušenosti s oblastí bezpečnosti při cestování, by mohlo napomoci rozšířit informovanost o tomto fenoménu. O takové besedě či přednášce, se dá informovat dlouho dopředu a pokud by byla volně přístupná, je ideální způsobem informování obyvatelstva napříč věkovými kategoriemi. Přednáška by mohla být vedena jak obecně, ale mohla by se zaměřovat i na bezpečnost cestování do konkrétních oblastí.

Takovou besedu by mohly pořádat cestovatelé a předávat své zkušenosti. Vedeny by mohly být i ze strany zaměstnanců ambasad v zahraničí či tuzemsku. Besedu by pro veřejnost mohly uspořádat i cestovní kanceláře a agentury, které mají jistě při svém podnikání s bezpečností při cestování, co dočinění.

8 ANALÝZA BEZPEČNOSTNÍ SITUACE VE VYBRANÉ TURISTICKÉ DESTINACI – AQUAPARK AQUALANDU MORAVIA

Hrozby a bezpečnostní rizika budou posuzovány v jednom z nejpoblárnějších zábavních podniků České republiky, Aqualandu Moravia pomocí SWOT analýzy.

8.1 Aqualand Moravia

Aqualand Moravia se nachází na jižní Moravě ve známé vinařské oblasti Pálava. Otevřen pro veřejnost byl v roce 2013. Jedná se o nejmodernější a zároveň největší komplex tohoto typu v České republice. Aqualand Moravia využívá částečně pro své potřeby minerální vodu, která se tvoří v hloubce přibližně kilometr a půl pod komplexem. Ve vybraných bazénech je voda ošetřena chemicky, při některých vanových procedurách se používá ve své původní neupravené podobě. Její kvalita je vysoká a pozitivně působí na pohybový aparát, prokrvení kůže, kožní, kvasinkové a plísňové onemocnění, imunitu apod.

V současnosti mohou klienti, i díky modernizaci objektu v roce 2020, využít možnosti koupání rovnou v 16 bazénech, venkovních i vnitřních. Stejně tak je k dispozici 24 tobogánů a skluzavek, jejichž společná délka se blíží dvěma kilometrům. Z toho některé bazény a atrakce jsou přímo určeny dětem. Některé atrakce jsou k dispozici celoročně, přestože jsou venkovního umístění. Součástí služeb jsou i 2 wellness centra, jedno má podobu římských lázní, o tom vypovídá i jeho název Forum Romanum. Druhým je wellness Pálava.

V rámci areálu je k dispozici rovnou několik typů ubytování, ať už v apartmánech nebo hotelových pokojích. Aqualand Moravia má svou vlastní restauraci Imperium Restaurant. Spolu s ní se v rámci komplexu nachází i obchody, prodejny rychlého občerstvení nebo kavárny. Komplex rovněž celoročně pořádá animační programy, v letní sezóně denně a mimo ni o víkendech.

Mimo program mají klienti aquaparku k dispozici i různá beachvolejbalová hřiště, odpočinkové zóny, kino a další formy relaxace a zábavy. [43] [44]

Obrázek 4 – Mapa areálu Aqualand Moravia [zdroj: aqualand-moravia.cz/mapa]

Obrázek 5 – Letecký pohled na areál [zdroj: mapy.cz]

8.1.1 Návštěvnost

Agentura CzechTourism, podle tiskové zprávy Aqualandu, dokonce uvedla, že je komplex nejnavštěvovanějším místem v Jihomoravském kraji. Za rok 2019 areál navštívilo více než 800 tisíc lidí, což je přibližně o 400 tisíc více než zaznamenal zámek Lednice, a o téměř půl

milionu více než Brněnská Zoo, tedy 2 další turisticky nejnavštěvovanější místa v regionu. V rámci České republiky se pak z hlediska návštěvnosti areál umístil na 6. místě. [45]

8.1.2 Návštěvní řád Aquaparku

Návštěvní řád aquaparku, s platností od 26. února 2020, vymezuje v šesti hlavních bodech práva, povinnosti a případné sankce pro návštěvníky komplexu. Jeho hlavním cílem je, aby se po seznámení s ním, byl návštěvník schopný chovat tak, aby došlo k dodržování všech předpisů, vedoucích především k ochraně zdraví a bezpečnosti návštěvníka. Uhrazením ceny vstupu se každý klient zavazuje k dodržování tohoto právního předpisu.

Návštěvní řád stručně v 6 hlavních bodech:

1. Vstup do areálu

Vstup do areálu je možný jen v provozní době 10:00 – 21:00 hodin, pokud není uvedeno jinak. Vstup do areálu je rovněž možné uskutečnit maximálně 90 minut před ukončením provozu. Dětem do 15 let a osobám se sníženou pohyblivostí je vstup do areálu povolen pouze pod dozorem dospělé osoby, která je za ně po celou dobu pobytu zodpovědná. Po zaplacení vstupu dostane každý zákazník náramkové hodinky s čipem, které slouží ke vstupu do areálu a bezhotovostním platbám. Za ztrátu čipu se účtuje poplatek. Do aquaparku je zakázán vstup se zvířaty, s vlastními potravinami, alkoholem a omamnými látkami. Vstup do areálu a bazénů je zakázán osobám pod vlivem alkoholu nebo omamných látek. Provozovatel připouští u osob starších 18 let konzumaci drobného množství alkoholu v místních stravovacích zařízeních. Za následná zranění podnapilých osob ale nenese odpovědnost.

Kapacita celého areálu, nebo jednotlivých atrakcí je omezena. Provozovatel si vyhrazuje právo na uzavření atrakce či celého areálu z objektivních příčin (údržba, výpadek elektrického proudu apod.). Koupání je povoleno dětem od 1 roku, děti do 3 let nesmí do vody mimo určená brouzdaliště.

2. Provozní pokyny pro návštěvníky

Povinností každého návštěvníka je starat se o svou vlastní a cizí bezpečnost. Stejně tak musí dodržovat osobní hygienu, udržovat čistotu ve vnitřních i venkovních prostorách. Stejně tak je třeba ve všech prostorách dbát zvýšené opatrnosti kvůli povaze zařízení (hrozí uklouznutí apod.). Návštěvníci jsou povinni ponechat předepsané předměty v určených šatních skříňkách. K úschově financí a cenných předmětů slouží trezorové skříňky.

Návštěvníci musí dodržovat pokyny plavčíků a zaměstnanců areálu. Povinností je užívat vybavení dle návštěvního řádu a nepoškodit jej. V případě zdravotních potíží je zákazník povinen přivolat plavčíka, následně dojde k ošetření a zaevidování úrazu nebo poranění. V případě úrazu způsobeném svojí nedbalostí, nenese provozovatel odpovědnost.

3. V aquaparku je zakázáno:

- Kouření ve vnitřních prostorách
- Brát s sebou nebezpečné předměty (nože, chemické látky, sklenice apod.)
- Koupání v nevhodných oděvech
- Znečišťování vody
- Vstup na atrakce s jídlem, nošení vlastního jídla do areálu
- Nošení nepovolených předmětů do bazénů (ploutve, nafukovací kruhy apod.)
- Vstupovat do místností určených personálu a požadovat po personálu věci nad rámec návštěvního řádu
- Bezdůvodné volání o pomoc, vytváření nadměrného hluku
- Svévolně přemísťovat majetek aquaparku (lehátka, lavičky atd.)

4. Vyloučení návštěvníka z Aquaparku

Návštěvník může být vyloučen z areálu pro jednotlivé či opakované nedodržení pokynů návštěvního řádu. Stejně tak z důvodu opilosti, či vlivu jiných omamných látek. Stejně tak bude vykázán, pokud svým chováním bude ohrožovat sebe, ostatní návštěvníky, čistotu nebo samotné fungování areálu. Při vykázání na základě návštěvního řádu nemá klient právo na vrácení peněz. Po neuposlechnutí výzvy má personál areálu právo přivolat Policii ČR.

5. Obecná ustanovení

Obecná ustanovení říkají, že návštěvní řád je závazný pro všechny osoby v areálu aquaparku. Povinností je dodržování pokynů na informačních tabulích a provozní doby areálu. Provozovatel si vyhrazuje právo na její úpravu (např. na základě nepříznivého počasí), stejně tak je areál, nebo jeho část, v některých časech vyhrazen školám či sportovním organizacím. V takovém případě musí zákazníci dodržet zákaz vstupu do určité části areálu či do celého komplexu. Provozovatel rovněž má právo za účelem propagace areálu a tvorby webových stránek, pořizovat fotografie atrakcí, bazénů, wellness i návštěvníků, o tomto budou návštěvníci předem informováni.

6. Návštěvní řád Forum Romanum a Pálava Wellness

V areálu wellness platí veškerá pravidla uvedená výše v návštěvním řádu, který je návštěvník povinen dodržovat i zde. Tato pasáž popisuje pouze specifická opatření pro tuto část komplexu.

V zóně wellness není povoleno používat telefony, kamery, fotoaparáty a další elektroniku. Před vstupem jsou návštěvníci povinni odložit tašky a batohy v šatně a osprchovat se v určených umývárkách. Tato část areálu je tzv. bezplavkovou zónou, návštěvníci jsou tak povinni se pohybovat pouze v ručníku, osušce nebo spodním prádle. I proto návštěvní řád upozorňuje na udržování dobrých mravů a slušného chování především v této části Aqualandu Moravia. Dětem mladším 15 let je určeno speciální dětské saunování v doprovodu rodičů. [46]

8.2 Analýza rizik SWOT – Aquapark Aqualand Moravia

Podle informací uvedených v předchozí části kapitoly 8 bylo přistoupeno ke zjišťování rizik spojených s bezpečností pro návštěvníky této významné turistické destinace. K tomu byla v práci využita analýza SWOT.

Při sestavení analýzy se autor práce držel tohoto postupu:

- Do silných a slabých stránek práce byly zařazeno samotné vybavení komplexu, způsob provozování a další interní záležitosti směřující k bezpečnosti návštěvníků
- Do příležitostí a hrozeb byly vybrány jevy, které mohou napomoci zvýšení bezpečnosti, nebo naopak mohou bezpečnost návštěvníků ohrozit

V úvodní části SWOT analýzy jsou jevy roztrženy do jednotlivých kategorií (silné, slabé stránky, hrozby a příležitosti).

Tabulka 10 – SWOT analýza bezpečnosti pro návštěvníky Aqualandu Moravia

[zdroj: Vlastní]

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - Podrobný návštěvní řád - Kontrola u vstupu, pro vstup je potřebný čip - Zamykatelné šatní skříňky a trezory - Kamerové systémy 	<ul style="list-style-type: none"> - Prodej alkoholu v komplexu^{b)} - Mokrý podlaha - Velikost areálu^{c)} - Absence krizového plánu

<ul style="list-style-type: none"> - Únikové východy - Informační a výstražné cedule v areálu - Přítomnost plavčků - Pravidelná údržba areálu - Možnost vykázání problémových osob - Bezhotovostní platby v areálu^{a)} - Atrakce určené dětem do 3 let - Vlastní ošetřovna 	<ul style="list-style-type: none"> - Vzdálenost od nemocnice - Oplocení areálu
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení počtu plavčků - Zrušení prodeje alkoholu - Zdokonalení kamerového systému - Zdokonalení oplocení areálu - Vytvoření krizového plánu 	<ul style="list-style-type: none"> - Přítomnost infekční osoby - Selhání systému kontroly u vstupu - Znečištění vody - Počasí - Krádeže

Následující pasáž obsahuje dovysvětlení, proč byly jednotlivé body vybrány jako silné a slabé stránky, případně příležitosti a hrozeb:

- a) Návštěvník si ponechává veškerou hotovost, platební karty a doklady v trezoru. V areálu se platí bezhotovostně pomocí hodinek, které návštěvníci obdrží u vrstvy. Tím se výrazně snižuje nebezpečí běžné kriminality
- b) Přestože návštěvní řád zakazuje vstup do komplexu pod vlivem alkoholu a omamných látek, v areálu aquaparku se alkohol prodává. Návštěvní řád sice zakazuje vstup do bazénů a na atrakce v podnapilém stavu, právě alkohol může být tím, co způsobí pravděpodobnost úrazu, případně vzniku potyček a následného násilí.
- c) Díky velké rozloze areálu je složité sledovat bezpečnost po celé jeho ploše.

8.2.1 Hodnocení rizik

Tabulka 11 – SWOT analýza s vyhodnocením rizik [zdroj: Vlastní]

Silné stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek	Slabé stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek
Podrobný návštěvní řád	4	0,05	0,2	Prodej alkoholu v komplexu	-1	0,05	-0,05
Kontrola u vstupu, pro vstup je potřebný čip	5	0,2	1	Mokrá podlaha	-2	0,15	-0,3
Zamykatelné šatní skříňky a trezory	3	0,05	0,15	Velikost areálu	-3	0,2	-0,6
Kamerové systémy	3	0,1	0,3	Absence krizového plánu	-5	0,3	-1,5
Únikové východy	5	0,1	0,5	Vzdálenost od nemocnice	-4	0,1	-0,4
Informační a výstražné cedule v areálu	2	0,05	0,1	Oplocení areálu	-3	0,2	-0,6
Přítomnost plavčků	4	0,1	0,4				
Pravidelná údržba areálu	3	0,1	0,3				
Možnost vykázaní problémových osob	5	0,05	0,25				
Bezhotovostní platby v areálu	2	0,05	0,1				
Atrakce určené dětem do 3 let	3	0,05	0,15				
Vlastní ošetřovna	4	0,1	0,4				
		1	3,85			1	-3,45
Příležitosti	Hodnocení	Váha	Výsledek	Hrozby	Hodnocení	Váha	Výsledek
Zvýšení počtu plavčků	2	0,15	0,3	Přítomnost infekční osoby	-4	0,2	-0,8
Zrušení prodeje alkoholu	1	0,05	0,05	Selhání systému kontroly u vstupu	-5	0,35	-1,75
Zdokonalení kamerového systému	3	0,2	0,6	Krádeže	-1	0,15	-0,15
Zdokonalení oplocení areálu	4	0,2	0,8	Znečištění vody	-3	0,2	-0,6
Vytvoření krizového plánu	5	0,4	2	Počasi	-2	0,1	-0,2

		1	3,75			1	-3,5
--	--	---	------	--	--	---	------

Tabulka 12 – Zjednodušený výpočet [zdroj: Vlastní]

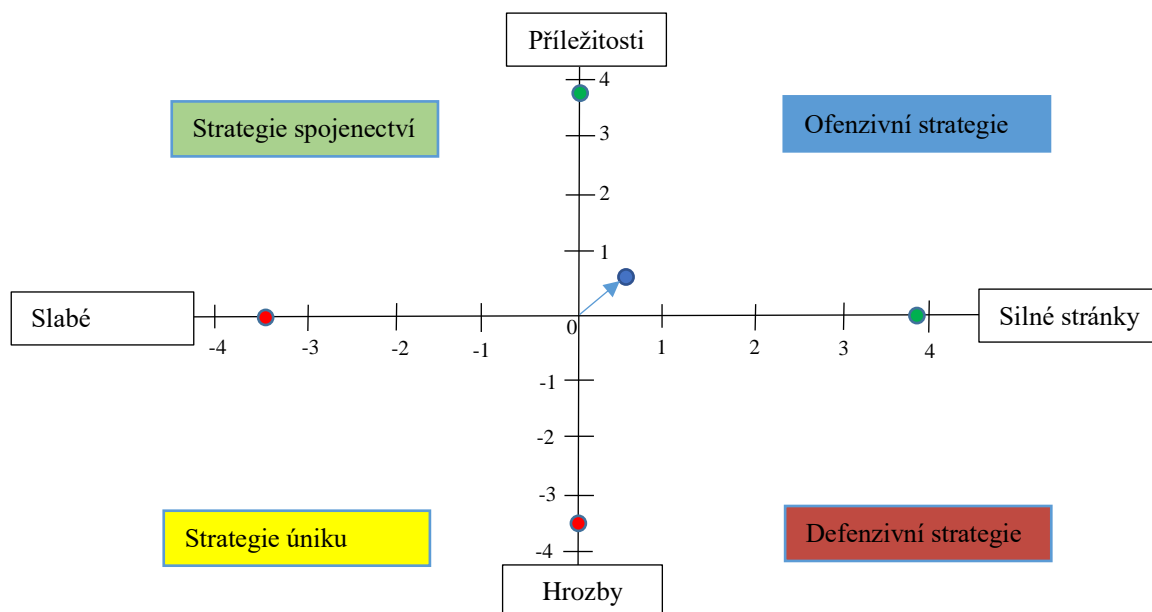
S - Silné stránky	W - Slabé stránky
3,85	-3,45
O - Příležitosti	T - Hrozby
3,75	-3,5

8.2.2 Zhodnocení analýzy

Převažující silné stránky a příležitosti nad slabými stránkami a hrozbami naznačuje, že Aqualand Moravia má oblast bezpečnosti svých zákazníků, na základě stanovených předpokladů, prozatím pod kontrolou. Existují ale vhodné kroky, které by mohly zvýšit kvalitu současného stavu. Analýza vyplývá v této oblasti jako nejlepší ofenzivní strategie.

Tabulka 13 – Celkový výsledek analýzy použitý v grafu [zdroj: Vlastní]

Celkový výsledek	
Interní	0,4
Externí	0,25
Celkový součet	0,65

Graf 11 – Grafické vyjádření výsledků SWOT analýzy [zdroj: Vlastní]

Komentář k analýze: Silné stránky:

Díky mnoha bezpečnostním opatřením a informacím, které jsou návštěvníkům dostupné, je vidět, že je vedení aquaparku na různá nebezpečí připraveno a snaží se na ně upozornit klienty. Na stránkách aquaparku si má každý možnost prohlédnout návštěvní řád, vstup do areálu je kontrolovaný a majetek návštěvníků je uložen do uzamykatelných trezorů a skříní. Areál je opatřen informačními cedulkami, únikovými východy i kamerovým systémem. Stejně tak je samozřejmostí neustále se opakující údržba areálu a přítomnost plavčků u bazénů a atrakcí.

Slabé stránky:

Areál nemá nikde k dispozici krizový plán, tudíž na případná vzniklá nebezpečí nemusí být připraven. Nevýhodou je rozlehlost areálu, který je tím pádem složitě kontrolovatelný, s tím souvisí i oplocení areálu, které je řešeno pletivem s ostnatým drátem. Výška ani pevnost ale jistě nedosahuje potřebné kvality. V areálu je ošetřovna, ovšem jeho vzdálenost od nejbližších nemocnic není pro dosažitelnost ideální.

Příležitosti:

Bezpečnosti by mohlo napomoci vytvoření krizového plánu a zvýšení kvality oplocení. Tomu by mohlo napomoci i zdokonalení kamerového systému, např. umístění kamer do odlehlejších částí areálu. Zvýšení počtu zaměstnanců by rovněž mohlo navýšit kontrolu bezpečnosti. Stejně tak by mohlo rizika snížit zrušení prodeje alkoholu, tím by se zamezilo vstupu podnapilých osob do bazénů, wellness či na atrakce.

Hrozby:

Hrozbami jsou možnosti znečištění vody chemickou, či jinou látkou, případně přítomnost osob s infekční chorobou. Obě tyto hrozby nesou rizika poškození zdraví velkého množství zákazníků. Hrozbu velkého rozsahu představuje selhání kontroly u vstupu, přes kterou by se tím pádem podařilo pronést nebezpečné předměty, zbraně apod. Případně by do areálu kvůli tomu mohly proniknout nepovolané osoby. S tím souvisí i nebezpečí, která přímo představuje terorismus. Ten ale na našem území je spíše výjimečnou záležitostí a jeho obecná hrozba v areálu není proto tak vysoká.

8.2.3 Doporučení pro zlepšení bezpečnosti aquaparku

Navržená doporučení vycházejí z hrozeb a slabých stránek, které byly v rámci SWOT analýzy zjištěny a posuzovány.

Základem by mělo být vytvoření krizového plánu, který aquaparku chybí. Jeho absence má přímý vliv i na nepřipravenost pro krizovou komunikaci, kterou nemá komplex také nikde podchycenou. Určitě by bylo dobré zapracovat na oplocení areálu. Ten je ohraničen pouze pletivem s ostnatým drátem nahoře, které lze snadno přestříhat nebo podhrabat, a tak do areálu nemusí být složité tímto způsobem nepovoleně vniknout. Jelikož je areál velmi rozsáhlý, určitě by prospělo zvýšit počet kamer v areálu, případně počet plavčíchů a zaměstnanců, aby byla zajištěna co největší kontrola. Kontrola u vstupu je sice vymyšlena poměrně dobře, nicméně pokud by byla doplněna například detektorem kovů či podobným prvkem, jistě by šance útočníků klesly ještě níže. Zesílení kontroly by zvýšilo šanci zabránit pronesení nebezpečných předmětů (zbraní apod.) do areálu.

Obecně lze pak neustále posilovat bezpečnost v oblasti častější kontroly atrakcí, podlahy, vody a bazénů. Stejně tak by mohlo napomoci zrušení prodeje alkoholu v komplexu, což by mohlo eliminovat množství úrazů v komplexu.

ZÁVĚR

Působení teroristických útoků na významné turistické destinace a cestovní ruch se podařilo popsat společně s historií a vývojem obou oblastí v teoretické části. Na to přímo navazují informace získané analýzou v části praktické. Vliv různých nebezpečí, včetně terorismu, na výběr způsobu cesty či přímo dovolené byl popsán pomocí rozhovorů s bývalým zaměstnancem firmy INVIA a následným dotazníkovým šetřením. V něm 100 anonymních respondentů odpovídalo na dotazy spojené s rizikem cestování v rámci České republiky i zahraničí. Tuto pasáž doplňují mé návrhy na informování obyvatelstva ohledně bezpečnosti při cestování, které vycházejí z informací získaných při rozhovoru a v rámci dotazníkového šetření.

Poslední pasáž je zaměřena na poslední zásadu vypracování, která do té doby v práci chybí, a to na analýzu bezpečnostních rizik vybrané významné turistické destinace, konkrétně aquaparku Aqualandu Moravia. V rámci práce byla vybrána metoda SWOT, která díky informacím o komplexu, pravidel a opatření z návštěvního řádu ukazuje na slabé i silné stránky bezpečnosti areálu, stejně tak na příležitosti, které by bylo možné využít, a hrozby jimž by se mělo zabránit.

Vliv obav z terorismu a jiných nebezpečí je patrný a velká část respondentů dotazníku tyto faktory v případě výběru dovolené bere v potaz. Toto potvrdily i názory respondenta rozhovoru. Stejně tak se v závěru praktické části podařilo určit míru bezpečnosti vybrané turistické destinace, čímž se podařilo splnit veškeré cíle této bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.
- [2] INDROVÁ, Jarmila, Petr HOUŠKA a Zdenka PETRŮ. *Kvalita ve službách cestovního ruchu*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1766-7.
- [3] KOTLER, Philip, John T. BOWEN a James C. MAKENS. *Marketing for hospitality and tourism*. 6th ed. Harlow: Pearson Education, c2014. ISBN 978-1-292-02003-7.
- [4] [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu
- [5] PIKNA, Bohumil. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-720-1615-6.
- [6] [online]. [cit. 2020-06-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-terorismu.aspx>
- [7] [online]. [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- [8] [online]. [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-114>
- [9] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- [10] CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia). ISBN 978-80-200-1724-6.
- [11] EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.
- [12] GERGES, Fawaz A. *Islámský stát: cesta k moci*. 2., dopl. vyd. V Praze: Vyšehrad, 2017. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7429-810-3.
- [13] <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2767688-sdf-chalifat-padl-islamsky-stat-byl-porazen-i-ve-sve-posledni-baste> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [14] <https://www.bbc.com/news/world-europe-11183574> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [15] [online]. [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/tema/clanek/al-kaida-40069030>

- [16] [online]. [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://denikreferendum.cz/clanek/19695-boko-haram-ke-korenum-radikalniho-hnuti>
- [17] [online]. [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/clanek/peruanska-svetla-stezka-drzela-lidi-desitky-let-v-otroctvi-316407>
- [18] [online]. [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1442695-mnichovsky-masakr-sjednotil-svet-terorismus-do-politiky-nepatri>
- [19] [online]. [cit. 2020-05-28]. Dostupné z: <https://www.televizeznam.cz/video/slavenedny/den-kdy-zemrela-olympijska-myslenka-5-zari-150967>
- [20] [online]. [cit. 2020-07-20]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zive-18-let-od-nejvetsiho-teroristickeho-utoku-v-dejinach-usa-bily-dum-vzpomina-na-udalosti-11-zari-78720>
- [21] [online]. [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1561264-deset-let-pote-pro-londyn-je-hrozba-teroru-stale-aktualni>
- [22] <https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/clanek/prehledne-co-vime-o-teroru-v-parizi-332212> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [23] <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1988407-k-utoku-v-berline-se-prihlasil-islamsky-stat> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [24] <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3010406-tri-roky-od-utoku-na-vanocni-trh-v-berline-stale-vyplouvaji-nove-informace> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [25] <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1846838-teror-v-nice-utocnik-vjel-kamionem-dodavu-84-mrtvych> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [26] https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/utok-v-egypte-hurghada-nuz-ukrajinci.A170714_162026_zahranicni_kha [online]. [cit. 2020-07-27].
- [27] https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/egypt-utocnik-hurghada-islamsky-stat.A170730_150120_zahranicni_san [online]. [cit. 2020-07-27].
- [28] <https://www.mvcr.cz/clanek/terorismus-a-jeho-projevy-v-nekdejsim-ceskoslovensku-a-dnesni-ceske-republice.aspx> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [29] https://www.irozhlas.cz/veda-technologie_historie/i-23-let-po-vybuchu-na-staromestskem-namesti-zustava-pachatel-neznamy_201306020427_mdvorakova [online]. [cit. 2020-07-27].

- [30] <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/sedm-muzu-jedna-zena-a-utocnik-sebevrah-v-restauraci-zemrelo-devet-lidi-280850> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [31] <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/trvalo-to-vsechno-strasne-dlouho-popsal-muzktery-slysel-vrazdeni-osmi-nevinnych-lidi-281159> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [32] <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/sikanuji-me-vyridim-si-to-po-svem-volal-strelec-do-tv-prima-280884> [online]. [cit. 2020-07-15].
- [33] https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jaromir-balda-nejvyssi-soud-teroristicky-utok_1912181231_pj [online]. [cit. 2020-07-15].
- [34] <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3000440-v-ostravske-nemocnici-se-strilelo-zasahuje-policie> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [35] <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3025922-mesic-po-strelbe-v-ostravske-nemocnici-kriminaliste-maji-naznaky-motivu> [online]. [cit. 2020-07-27].
- [36] B. MERRIAM, Sharan a Elizabeth J. TISDELL. *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*. 4. United States of America: John Willey & Sons, 2016. ISBN 978-1-119-00361-8.
- [37] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/dotaznik>
- [38] CIMBÁLNÍKOVÁ, Lenka, Jana BILÍKOVÁ a Pavel TARABA. *Databáze manažerských metod a technik*. Ostrava: Pro Fakultu logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně vydal Repronis, 2013. ISBN 978-8-07329-3802.
- [39] TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckova edice ekonomie. ISBN 80-717-9415-5.
- [40] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://www.invia.cz/o-invia/portfolio-sluzeb/>
- [41] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://www.invia.cz/o-invia/kontakty/>
- [42] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://drozd.mzv.cz/>
- [43] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <http://www.aqualand-moravia.cz/aqualand-moravia-onas>
- [44] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <http://www.aqualand-moravia.cz/data/file/4/12944-tz-novyarealk.pdf>

[45] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <http://www.aqualand-moravia.cz/data/file/6/12836-tz-aqm-jednicka2019-korektura.pdf>

[46] [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <http://www.aqualand-moravia.cz/navstevni-rad-aquaparku>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Apod.	A podobně
Atd.	A tak dále
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání a kulturu
HDP	Hrubý domácí produkt
USA	Spojené státy americké
Č.	Číslo
Sb.	Sbírký
EU	Evropská unie
NATO	Severoatlantická aliance
Tzv.	Tak zvaný
Např.	Na příklad
ETA	Euskadi Ta Askatasuna
IRA	Irská republikánská armáda
OLP	Organizace pro osvobození Palestiny
ISIS	Islámský stát v Iráku a Sýrii
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
ČSR	Československá republika
ČR	Česká republika
SPD	Svoboda a přímá demokracie
SWOT	Strenghts, Weakneses, Opportunities, Threats
CK	Cestovní kancelář

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Ekonomický význam cestovního ruchu v České republice, 2018 [zdroj: czso.cz]	14
Obrázek 2 – Počet návštěvníků podle druhu cestovního ruchu, 2018 [zdroj: czso.cz]	15
Obrázek 3 – Rudé právo [zdroj: irozhlas.cz]	28
Obrázek 4 – Mapa areálu Aqualand Moravia [zdroj: aqualand-moravia.cz/mapa] ...	58
Obrázek 5 – Letecký pohled na areál [zdroj: mapy.cz]	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Věkové rozložení respondentů [zdroj: Vlastní]	41
Tabulka 2 – Zkušenost respondentů s cestou do zahraničí [zdroj: Vlastní]	42
Tabulka 3 – Vnímáte při cestování po České republice terorismus jako hrozbu? [zdroj: Vlastní]	43
Tabulka 4 – Zajímáte se při výběru dovolené o politickou situaci v zemích, do kterých chcete cestovat? [zdroj: Vlastní]	44
Tabulka 5 - Zajímáte se při výběru dovolené o náboženství a kulturní zvyky v zemích, do kterých chcete cestovat? [zdroj: Vlastní]	45
Tabulka 6 – Jak velké riziko terorismus na škále od 1 do 5 představuje [zdroj: Vlastní]	46
Tabulka 7 – Rozhodli jste se díky obavám z terorismu nevycestovat do zahraničí? [zdroj: Vlastní]	47
Tabulka 8 – Cestování, kterým dopravním prostředkem považují dotázaní za nejvíce rizikové z hlediska teroristického útoku [zdroj: Vlastní]	49
Tabulka 9 – Obavy z čeho, kromě terorismu, by mohly odradit dotazované při výběru dovolené [zdroj: Vlastní]	50
Tabulka 10 – SWOT analýza bezpečnosti pro návštěvníky Aqualandu Moravia [zdroj: Vlastní]	61
Tabulka 11 – SWOT analýza s vyhodnocením rizik [zdroj: Vlastní]	63
Tabulka 12 – Zjednodušený výpočet [zdroj: Vlastní]	64
Tabulka 13 – Celkový výsledek analýzy použitý v grafu [zdroj: Vlastní]	64

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Procentuální zastoupení jednotlivých věkových kategorií [zdroj: Vlastní].	41
Graf 2 – Procentuální vyjádření cestování respondentů do zahraničí [zdroj: Vlastní]	42
Graf 3 – Grafické vyjádření počtu odpovědí u otázky č. 3 [zdroj: Vlastní]	43
Graf 4 – Grafické vyjádření odpovědí otázky č. 4 [zdroj: Vlastní]	44
Graf 5 – Grafické vyjádření odpovědí na otázku č. 5 [zdroj: Vlastní]	45
Graf 6 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 6 [Zdroj: Vlastní]	46
Graf 7 – Grafické znázornění odpovědí na otázku č. 7 [zdroj: Vlastní]	47
Graf 8 – Do kterých z uvedených států by dotazovaní necestovali [zdroj: Vlastní v survio.cz]	48
Graf 9 – Grafické znázornění odpovědí na otázku číslo 9 [zdroj: Vlastní]	49
Graf 10 – Grafické znázornění odpovědí na otázku číslo 10 [zdroj: Vlastní]	50
Graf 11 – Grafické vyjádření výsledků SWOT analýzy [zdroj: Vlastní]	65

